

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII. 30. LISTOPADU (NOV.) 1935. ČÍSLO (NO.) 801.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS, MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.
... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —
Pro Spojené Státy\$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou.....\$3.25
Adresa: — Address:
"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

24.—Neděle—Jan z Kříže.
25.—Pondělí—Kateřina; Lucian.
26.—Úterý—Konrád; Marcel.
27.—Středa—Virgil, b.; Valerián.
28.—Čtvrtek—Den Dikůčinění. Mansvet.
29.—Pátek—Saturnin, biskup a muž.
30.—Sobota—Ondřej, apoštol.

Jiná Plet'.

Pan Felix Fedorowicz, Ridgeway, Pa., píše: "Po léta jsem užíval Vaše Hoboko a prokázalo se býti pro mne velice nápomocným. Měl jsem trudovitou vyrážku po obličejí a rukou, která velice svrběla. Po třech dnech utrpení, počal jsem bráti Hoboko a vyrážka zmizela." Dra. Petra Hoboko povzbuzuje trávení, zvyšuje tok moče, vylučuje jedovaté nečistoty ze soustavy a tak dává tělu důkladné čištění. Nežádejte o něj lékárníka. Může býti opatřeno pouze prostřednictvím místních jednatelů stanovených Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

DO MILWAUKEE, WIS., A OKOLÍ!

Upozorňuji milé čtenářky a čtenáře "Hlasu" a "České Ženy" že přijímám před- i doplatné na shora zmíněné časopisy. Budu u kostela sv. Jana Nepom. každou neděli mimo 8. prosince, kdy budu u kostela sv. Václava na jižní straně, po ranní mši svaté.

S úctou,

R. Čermák, jednatel.

Dítě pro Vás?

Když nemáte požehnání mít své vlastní dítě, a toužíte po dětských ručkách a úsměvech, nevzdějte se naděje. Pište soukromý dopis na: Mrs. Mildred Owens, 607 L. Hanan Bldg., Kansas City, Mo., a ona Vám poví o jednoduché domácí metodě, která jí pomohla po 15 letech. Mnozí píší, že toto jim přineslo vysněné životní štěstí. Proto pište dnes, a pokuste se o Vaše.

VALAŠSKÉ PAPUČE

Jsou moji vlastní výroby z pravé valašsko-kloboucké houně, s koženými podešvy a nízkými gumovými podpatky. Zasiílám poštou vyplaceně. Cena:

Nízké černé, ženské\$1.80
Mužské černé, nízké\$1.95
Vysoké šněrov. černé, žens. \$2.50
Vysoké, šněrov. černé, muž. \$2.65

Josef Hradil
SEALY. TEXAS

HOUBY,

mladé "václavky", dobře sušené, prodávám po 75c lib., poštou vyplaceně. Pište na: Mary Kratochvil, Portland, Tenn.

TABÁK

starý, lehký druh, prodávám po 10c, 15c a 20c lib. Poštovné nevypĺácím. Pište na: Václav Kratochvil, Portland, Tenn.

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klášterní Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratí, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, močového, neupravení, jater, a vyrážek. Vrací zdraví stav těla.

Cena \$1.00 vyplaceně.

PATRIA TRADING CO.

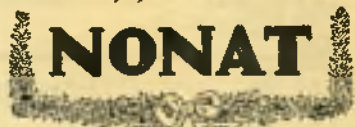
5219 Broadway

Cleveland, O.

Oteklá tvář od zubů.

Píše nám pan Dymáček z Trail City, S. D.: Oteklá mně silně tvář od zubů. Přiložený flastr z Nonat za den a noc otok vyléčil a bylo po vši bolesti. — Jelikož jsem poslední kousek upotřebil a chceme mít Nonat stále pohotově, hned jinou objednávám a též jednu pro mého švagra.

Všecky bolesti nyní, ale zvláště kašel z nachlazení nejlépe léčí—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Pište přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u p. F. Krobůšek, 12718
Holborn Ave.

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jenž svou utišující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí doma, bez nepříjemností, ztráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 65c přímo nám, pro trubici HEMROCOLU, s cínovým příkladačem a obdržíte vše s podrobným návodem k používání obratem pošty.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál je předem zkoušet, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: Manford Co., 3306 Laclede (Dept. 67), St. Louis, Mo.

Pečírkvův Národní Kalendář

NA ROK 1936. JE ZDE.

Dovolujeme si svým ctěným čtenářům a váženým čtenářkám oznámit, že jsme objednali omezený počet oblíbeného Pečírkvova kalendáře na rok 1936. a můžeme jej rozesílat ihned.

KDO SI PŘEDPLATÍ "ČESKOU ŽENU"

a pošle ku svému předplatnému 30c, obdrží tento kalendář, který jinak s poštovným, bez předplacení může obdržet za 75c. V kalendáři je krásný barvotisk hradu Kokořína.

Předplat'te si náš časopis co nejdříve, byste za 30c příplatku mohli obdržet Pečírkvův Národní kalendář, pokud zá-soba stačí.

V úctě Vydavatelstvo

"HLASU" A "ČESKÉ ŽENY."

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROC. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 30. LISTOPADU (NOV.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 801.

Důležitost domácího vychování.

"V pacholeti ukazuje se budoucí muž" — výpověď tuto nikde nelze tak jasně viděti potvrzenou, jako na Spasiteli našem Kristu Ježíši. Vykupitel máje jako muž seznámiti jiné se zákonem Božím, — sám již jako dvanáctileté pachole sedě mezi učiteli zákona, posloucháním i otázkami svými na jevo dával, jak mnoho záleží na dokonalém poznání slova Božího. Máje jako muž hlásati pravdy, potřebné k životu blaženému, máje lid učiti pravě moudrosti, sám již jako pachole prospíval nejen věkem, — nýbrž i moudrostí a rozumem, je muž se divili všickni, kdož jej slyšeli. Máje jako muž sloužiti jiným za příklad, jak každý celou duši poddán býti má zákonu Božímu, sám již jako pachole plnil zákon ten co nejvěrněji. V pacholeství svém ukázal se Pán Ježíš za budoucího oblažitele a Spasitele světa.

A tak bylo po všecky věky, nejinak jest i nyní. I nyní vidíme již na mládeži outlého věku, čehož se do ní v budoucnosti můžeme nadíti. V nábožném dítěti vidíme již budoucího nábožného osadníka, v poslušném a pořádném žákovi vidíme již budoucího rozšafného občana, v pilném, přičinlivém pacholeti vidíme bedlivého pracovníka — v dobrých mravech utlé dívky vidíme již vlastnosti budoucí panny, ženy, manželky a matky. Napopak ale víme též napřed, že kdo z mládeže hned přivykl nepravostem — ne tak snadno bude je moci v dospělejším věku odložit. Napřed možno říci, že kdožkoli v mládí

maličkosti brával a kradl, v dospělejším věku dotýkati se bude statku svých bližních bez lekání. Zkušenost dokazuje, že kdo v mládí nectil otce, nectil matky, v dospělejším věku nebude ctiti svých představených; z mnohých příkladů známo, že kdo z mládeže uvykl jen na svém státi, ve všem jedině svou vůli plniti, v dospělejším věku vzdorovati, zpouzeti se bude proti všemu nemilému, třeba mu to sám Pán Bůh velel. — Není to omyl, že kdo v mládí neučil se poslouchati, v dospělejším věku nebude též uměti poroučeti, směle se může tvrditi, že kdo v mládí každou sebe horší žádost srdce svého plní, v dospělejším věku nedovede krotiti své chťice, nedá si v náruživostech brániti, byť viděl před očima hrob i peklo. Netřeba dokazovati, že kdo v mládí málo dbal o Boha, záhy stal se neznabohem, nebude ani v dospělejším věku čest Boží rozmnožovati. Není těžko prorokovati, komu otvírá se cesta k hanbě, k trestům, k žalářům a i k šibenici; není taktéž těžko předpovídati, komu se otvírá cesta k lásce Boží, k srdcím lidským, k vážnosti a účtě u všech dobrých lidí.

Čemu se v mládí naučíme, — s tím chodíme až do hrobu; snadno se přiučíme ctnosti, snadno přiučíme se i nepravosti; snadno se dáme opanovati pýchou, lakomstvím, závistí, obžerstvím a jinou nectností; avšak snadno odstraní se též moudrou kázní mnohé příležitosti, zlé náklonnosti a náruživosti v počátcích svých; snadno u-

vykáním, nedohlížením, tajením, hájením, vymlouváním, netrestáním a zlým příkladem na počátku jen malá náruživost odrůstá v ohromného obra; ale snadno odkládá se též v mladém věku opatrným bděním, domlouváním, káraním, pravou láskou, neunavnou trpělivostí, setrvalostí a dobrým příkladem zlý návyk, oblomuje se vzdorná hlava, napravuje se převrácená mysl, dusí se prudký oheň vášní, potlačuje se záhubná náklonnost slabého srdce lidského. A podle toho čemu se za mládí přiučíme, co záhy odkládáme, podle toho, co se nám v utlém věku trpí a co se tenkrát na nás tresce, podle toho předpovídati možno, jaká kyne nám budoucnost, — čeho lze se nadíti do pacholete, do dívky, až dospěje v ženu — v muže. —

Drahé matky křesťanské, kteréž podle příkladu Panny Marie a sv. Josefa vychovávati máte děti, kéž byste do srdcí svých zaznamenaly tu pravdu: "v pacholeti ukazuje se budoucí muž — v utlém dívce ukazuje se budoucí žena." Kéž byste, co na vás jest, pečovaly o to, aby z těch nevinných tvorů, které Pán Bůh vám dal, odchováni byli budoucí oblažitelové lidstva. — Není na tom dosti, že Všemohoucí Pán těmto nevinňátkům vdechl nesmrtelnou duši; otec a zvláště matka mají tuto duši opatrovati před záhubou časnou i věčnou; není na tom dosti, že Bůh do duše dítěte vložil jiskru svého ducha — rozum; rodičové mají nebeský dar ten moudrou řečí osvě-

covati a k poznání pravdy a víry Kristovy a nejsvětější vůle Páně přiváděti. Není na to dosti, že vložil Bůh do útlého srdce dítek cit žádosti, vůli; rodičové mají cit v nich šlechtiti, žádosti k dobrému obracet a od zlého odvracet, — vůli k ctnosti nakloňovati, k plnění zákona Páně, k milování Boha a bližních svých. Není na tom dosti, že Bůh každé dítko stvořil podle obrazu svého, že je ku království nebeskému povolal; rodičové mají tento obraz chrániti, čistiti a obmývati ode vši poskvrny, která by se naň ve společnosti zlých a pokažených lidí časem přilepila; oni musí křesťanskými skutky, svým zbožným životem ukazovati, kterak a kudy vede cesta k nebi přes osídla všelikého pokušení, rodičové mají, což Pán Bůh jim k opatrování svěřil, s Jeho pomocí a milostí ošetřovati, podporovati, aby, což pro nebe stvořeno, do nebe se dostalo. Kéž by toho neobmeškali žádní rodičové křesťanští, ale činili to tak, jakž to činíval sv. Josef a nejblahoslavenější Panna a Matka Pána Ježíše! — Blaze otci, blaze obzvláště matce, které za mnohonásobné práce, péče a starosti při vychování dítek zehnatí bude jednou nebe, blahoslaviti bude země. — A proto nutno zvolati:

Matko ctnostná, matko Česká!
V rukou tvých jest vlasti květ:
kudy k nebi vede stezka,
své miláčky říd' a ved'.

Matko ctnostná, matko Česká!
o, jak zplesá říš nebeská,
když květ zdárně odchováš,
a jej Bohu — vlasti dáš!

Matko ctnostná, jak se na tě
láska Boží zasměje,
když tvá dcera, syn tvůj svatě
k cíli svému dospěje.

O, přej pak trůn, lesk i chválu
přej koruny čelům králů!
Tebe dražší korunou
zdárné dítky ovinou!

Otázka z dějepisu. "Tak, Ka-
deřábku, teď mi řekněte, který
král nastoupil na jaký trůn a v
kterém to bylo roce?"

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

VI.

Celé Libánky byly tou neočekávanou novinkou o brzké svatbě Karla Sokolika pobouřeny. Nikdo se nenadál, že již nyní k svatbě dojde, zvláště když se mluvilo, jak tento hoch počal nadcházeti dceři převozníkově. Každý očekával ještě více bouřlivých výstupů se strany jeho matky proti Božence, nikdo se nenadál, že se Karel tak lehce od Boženky odkloní. Vesnické dívky toho Božence přály, že se jí tento ctitel tak brzy zřekl a mezi sebou si povídaly, jak asi tato zpráva na Boženku působí? Umiňovaly si, podrobiti ji přísnému pozorování, až budou v neděli Karlovy ohlášky.

Hoši vesniční se také z toho těšili, že se Karel ožení, neboť mnohý si dělal naději, že se mu nyní podaří Boženku si nakloniti, když byla Karlem tak zklamána.

Následující neděle byly opravdu Karlovy prohlášky s Baruškou Tulákovou. Boženka byla také v kostele a když byl Karel prohlášován, vše se na ni ohlíželo, zvláště ženy chtěly viděti, jak to na ni působí. Ještě v kostele si našepťovaly, jak Boženka zbledla a jak se na celém těle chvěje a jest zdrčena. Když oo mši svatě vyšla s Evičkou z kostela, zastoupily jí dívky cestu a pronášely posměšné svou soustrast.

Boženka se vesele zasmála a pravila:

"Děkuji vám, milé družky, za vaše soustrastná slova; — vězte však, že bych byla na světě velice šťastna, kdybych nepocítila nikdy větší ztráty, než je tato, která pro mne vůbec ztrátu neznamená —

naopak, je to uvolnění, poněvadž nebudu s té strany nikdy více pronásledována a nemusím se obávat nepříjemností, jaké mi Karel o pouti způsobil, že jsem raději z hospody odešla."

"Však tys jej měla přece ráda," nadhodila Anežka Sýkorová.

"Milé družky, vy se mýlíte!" u-
jala se nyní slova Evička Silová. "Klamete se hrozně, domníváte-li se, že Boženka o Karla stála; — vím to vše, jak to bylo, vím, že byl Karel dnes týden celé odpoledne tam v stráni ukryt v lese, čekal na Boženku, až osamotní, aby mohl s ní promluvit, což se mu podařilo teprve až k večeru, a tu se to rozhodlo. Když Karel uslyšel od Boženky, že se za něho nechce provdati na statek, — ani mimo statek, rozhodl se k tomuto kroku. Nyní jste to slyšely a dle toho posuzujte také Boženčin žal," zakončila Evička své sdělení s veselým úsměvem.

Dívky byly překvapeny, nechťely ani uvěřiti, že by Boženka neměla Karla ráda — vždyť byl přece hezký hoch! Že by se byla mohla k Sokolíkům dostat, tomu sice nevěřila žádná, ale mladé dívky málo ku předu myslí; hlavní je u nich to, že se o ně zajímá hezký muž. Podobně usuzovaly též libánské dcerky a proto je Evičino sdělení tak překvapilo.

Když se Boženka a Evička vzdálily, pravily mezi sebou, že to tak ani pravda není, jak to Evička řekla.

Tam dále na prostranství stál zase statkář Samotář a pokročil Božence vstříc, když přecházela s Evičkou prostranství. Pozdravil

obě dívky a obrátiv se nyní k Boženke, pravil s úsměvem:

"Slečno, dnes jste slyšela, že jeden váš ctitel uniká z vašeho dosahu, jak to na vás působí? — Neutajujete slzy?"

"Pane Samotáři, domnívám se, že ztráta Karla Sokolika působí na mne asi tak mocně, jako na vás ztráta Barušky Tulákové."

"Slečno, jaké je to přirovnání?" zvolal Samotář překvapen. "Vy přece víte, že jsem s touto dívkou nikdy nemluvil!"

"Tedy vás její ztráta nedojímá?" tážala se Boženka usmívajíc se.

"Ani v nejmenším! A tu jest mi divné, jak jste přišla k tomu nápadu, učinit takové porovnání?"

"Prostě jenom z toho důvodu, abych vám naznačila, jak hluboce mne ztráta Karla Sokolika dojíímá," odvětila Boženka.

"Tedy vás to opravdu nedojalo, Boženko, — když jste slyšela Karlovy prohlásky, nezmocnila se vás lítost a malomyslnost?"

"Ne, toto mne nedojalo a nedojme mne ani ztráta jiných."

"Hm, ani by vás nedojalo, kdybyste na příklad slyšela moje prohlásky?"

"Ne, pane statkáři, ani to," — odvětila Boženka.

Samotář byl poněkud zaražen touto přímou odpovědí, hleděl na dívku s jakýmsi bolným výrazem a teprve po chvíli se tážal:

"Tedy vám nejsem ničím více než Karel Sokolik?"

"Pane Samotáři, jaká to podivná otázka?" zvolala Boženka. — "Divím se, jak můžete očekávat ode mne jiné odpovědi; — vždyť přece si musíte uvědomiti, jaký majetkový rozdíl jest mezi námi a že by to bylo směšné, kdybych se k vám chovala jinak než ke všem těm, kteří tamhle stojí. Toho ode mne očekávati nemůžete, a kdybych se vůči vám ve svém chování změnila a dávala vám jakousi přednost před jinými, sám byste se mi vysmál a řekl byste něco o mé hlouposti. Nemůže vás tudíž překvapovati odpověď, jaké se vám ode mne dostalo."

"Slečno, jak pozoruji, nechápete mne dobře, — ano, posuzujete mne s nepravého stanoviska," děl

statkář s nádechem trudu.

"Promiňte mi, pane Samotáři, vyslovila jsem se ovšem bezohledně — ale upřímně. Znáte moje smýšlení a snad si též uvědomíte, že si nepřeji, aby si někdo se mnou tak nepěkně zahrával, co by mi vyneslo jen výsměch u všech známých a s vaší strany pozdější pohrdání. Nyní však promiňte, — jdu s Evičkou."

Samotář se uklonil, chvíli hleděl za oběma děvčaty, načež se otočil také k odchodu, jsa velmi nespokojen s odpověďmi, jakých se mu od Boženky dostalo. Opačoval si její slova a pak pravil sám k sobě:

"Je to řízná děvča, ona si opravdu nepřeje, abych ji před jinými vyznamenával, a já bych se tak rád s ní sblížil. Jak se mám zachovati, aby byla ke mně laskavější, docílím toho někdy?"

—————
Krátko před polednem vracela se Boženka k domovu, provázena zase Ferdou, který si s ní ujednával, aby mu dovolila odpoledne zase na loďce se plaviti. Ferda šel s ní až k řece a pak se vrátil domů. Boženka oznámila rodičům, že odpoledne ji přijde Evička zase navštívit.

Brzy po poledni dostavila se Evička zase v průvodu obou hochů, k nimž se tentokráte připojil také převozníkův Frantík a společně se plavili po řece. Dívky se procházely po břehu řeky a později se odebraly zase do zahrady. Čas jim mile ubíhal za veselého hovoru. — Tentokráte se statkář nedostavil, jako před čtrnácti dny. Boženka na něho myslila stále, ale chránila se před Evičkou zmínku o něm učiniti. Po dlouhé době zmínila se Evička sama o Samotáři a pravila k Boženke:

"Poslyš, děvče, odbyla jsi pana statkáře poněkud příliš ostře, nezdá se ti? — Pozorovala jsem na něm, že se jej tvá slova nějak ostře dotkla."

"Nemohu jednati jinak," odvětila Boženka. "Jak by na mne lidé pohlíželi, kdybych si s ním dělala bližší známosti? A konečně by mi toho moji rodiče ani nedovolili, a bych se s ním sblížovala, on se

nehodí pro mne a já se nehodím pro něho."

"To uznávám, Boženko; divím se však jeho vytrvalosti, překvapuje mne, že jej tvé chování neuráží."

"Toho si právě přeji, aby se urazil a více se ke mně nepřiblížoval," děla Boženka, musila se však přemáhati, aby se neprozradila bolným povzdechem — bylo ji přece nějak smutno.

"Praviš, Boženko, že si toho přeješ, aby se statkář urazil; nenapadlo ti ještě nikdy, že snad mívá uzavřít s tebou vážnou známost?"

"Na čas," ušklíbala se Boženka. "To snad ani nevěříš? Znáš přece rodinu Samotářovu; víš, že je to panstvo — je to myslitelné, že by rodiče jeho přivolili, aby pojal za ženu dceru převozníkovu?"

"Hm, to je sice pravda, sama bych tomu nevěřila," přisvědčila Evička. "O tom jsem přesvědčena, že se mu líbíš, ale další jest otázka velice choulostivá."

Nyní obrátila Evička hovor k místním událostem; počala mluviti o blížící se svatbě Karla Sokolika, jak o tom slyšela vypravovati, jak prý bude hlučná, všechny dcerky ze statků budou prý pozvány a též synkové, hudba bude hráti již večer přede dnem sňatku tak zvané dostaveníčko v domě ženichově, kam prý se mají sejítí pozvaní mládenci a družičky a budou tam tančiti.

"Půjdeš také na tuto svatbu?" tážala se Boženka své družky.

"Ještě nejsem pozvána, nemohu říci ani, zdali mne pozvou? — Ovšem, pozvou-li mne, půjdu. A což ty, Boženko, půjdeš, budeš-li pozvána? Byla bych ráda, kdybys tam také byla."

"Ale, Evičko, ty jsi dnes nějak divná," zasmála se Boženka. "Jaký to máš nápad? Je to myslitelné, že by mne pozvali, dceru chalupníka? To si nelze ani představit, a dále pravím hned, kdyby mne i pozvali, nešla bych, nehodila bych se tam mezi jiné družičky."

"Boženko, ty se příliš podceňuješ!" děla Evička. "Já jsem také ze statku a jak vidíš, jsi mi ty milejší než ty všechny tam v Li-

bánkách."

"A přece bych nešla, nechci se vtírat tam, kde by bylo na mne pohlíženo s vysoka, jsem přece vždy jenom děvče z chalupy."

"Jako by ty chudší děvy neměly stejného práva na život a radost ze života jako ty bohatší," nadhodila Evička. "Měli by si ti bohatší uvědomiti, že i oni jednou z tohoto světa odejdou a tam za hřbitovní zdí budou spáti i s těmi nejchudšími."

"Ovšem, ale kolik jich je takových, kteří takto uvažují?" tázala se Boženka. "Ostatně mne to neboli, jsou ještě chudší než jsem já, naproti tomu jsou zase mnohem bohatší, než jaké známé v našem okolí."

Evička přisvědčila k těmto Boženčiným slovům a jala se mluvit o šatech, jaké by si měla na tuto svatbu pořídit, bude-li pozvána. Boženka měla dobrý vkus, radila tak dobře, že se Evička rozhodla dle její rady se řídit. Takto uběhlo oběma dívkám celé odpoledne, večer se přiblížil mnohem dříve, než se nadály. Evička se připravila k odchodu, zavolala oba hochy a Boženka se také přihlásila, že ji přes stráž vyprovodí.

"Dnes mne tam již Karel čekat nebude," pravila s úsměvem.

Samotář vrátiv se oné neděle domů, uzavřel se ve svém pokoji a zabral se v myšlenky, — jejichž předmětem byla Boženka. Uvažoval, jaká jest v tom příčina, že jej tato dívka tak bezohledně zapuzuje? — "Nelíbím se jí, nejsem dle jejího vkusu, anebo jsou to přece naše majetkové poměry? O tom si musím zjednat jistotu, ale jak? — Bude ke mně upřímnou, když k ní s takovou otázkou přijdu?"

Později si vyšel do zahrady, ale uklidnění nenalezal nikde; stále pocíťoval jakýsi nedostatek, něco mu scházelo a to něco byla Boženka. Toužil po její společnosti, po jejím hovoru, přes to, že jej vždy zapuzuje a ani té nejmenší známky neprojeví, že jest jí jeho společnost milá. Jak jinak se k němu chovaly dcerky okolních statkářů a dcery státních úředníků v městě, všechny mu dávaly jasně

poznati, že si jeho společnosti přejí, že jest jim velice milým. A tato dcera prostého převozníka jej od sebe zahání, bojí se, že by ji někdo viděl s ním se zastaviti, bojí se, že by byla pomlouvána, že se s ním milkuje.

Tyto úvahy nepřispěly v nejmenším k tomu, aby se mysl jeho uklidnila, naopak jej víc a více rozčilovaly.

Odpoledne si vyšel do lesa a nutil se přijíti na jiné myšlenky. Naslouchal zpěvu ptactva, prohlížel borovice, odhadoval jejich míru a cenu i stáří. Uvažoval, jaké lidi ty stromy již přežily a jací lidé těmito lesy se procházeli. — Když tyto stromy počaly vyrůstat, zdaž chodil tehdy někdo po těchto místech s podobnými pocity, jaké mysl jeho ovládaly?

Náhle se ze svých úvah vyrušil a stanuv, zvolal tiše: "Je to podivné, že se nemohu zhostiti upomínek na to děvče od řeky, stále jenom na ni myslím a stále se ji musím obírat. O, jak bych ji rád aspoň z dále spatřil a když se ji nesmím přiblížiti, aspoň z dále ji chci viděti. — Půjdu tam na stráž nad řekou, snad budu mítí tolik štěstí, abych ji aspoň na několik okamžiků spatřil."

Jsa takto rozhodnut, zaměřil hned tím směrem a když přicházel blíže k převozu, překročil rychle cestu a bral se po stráni k oné pěšině, po níž Boženka chodívala. S počátku nebyla stráž příliš příkrá, ale když přicházel dále, stávala se příkřejší a na mnoha místech vyčnívaly ojedinělé balvany, za nimiž se mohl statný muž pohodlně ukrývat a mimo to byla celá stráž lesem porostlá.

Když Jeník přicházel k zmíněné pěšině, zmínil krok a bral se opatrněji; proč tak činil, ani sám nevěděl, ale šel opatrně dále, jako by chtěl někoho překvapiti. — S jednoho místa viděl dobře dolů na dům převozníkův a zahradu; a tu se mu zdálo, že tam v zahradě jest Boženka s Evičkou. Věřil tomu, že jsou to ony; vždyť věděl, že před čtrnácti dny byla Evička zde. Nyní se přenesl jeho pohled na řeku a spatřil tam hochy na loďce se plaviti; to jej nyní pře-

svědčilo úplně, že tam v zahradě jsou obě jeho známé.

Tu se mu zdálo, že tam u pěšiny něco zašramotilo, jako by tam někdo chodil. Ohlédl se, ale neviděl tam, neboť stál za velkým balvanem. Pokročil rychle ke kraji balvanu, ale tak, aby se neprozradil, je-li tam opravdu někdo. Nyní opatrně vyhlédl a k svému překvapení spatřil nějakého myslivce; domyslí se, že je to asi ten myslivec, o němž Boženka pravila, že jí stále nadchází.

Jenika Samotáře pojal náhle prudký hněv. Zde zřel muže, který se chtěl za každou cenu spanilého Boženky zmocniti. V prvním okamžiku, mu napadlo, aby vystoupil a myslivce zapudil; později se však ustanovil jinak — myslivec dle všeho o něm nevěděl, mohl jej tudíž pozorovati a teprve, až pozná, jaké chová tento muž úmysly, jednati dle toho.

Myslivec přihlížel k místu, odkud mohl viděti také dolů na zahradu a nepochybně, že tam spatřil též obě dívky. Samotář se musil nyní stále ukrývat, aby se svou přítomností neprozradil. Rád by byl pohlédl také ještě dolů na Boženku, ale nemohl, musil se ukrývat. —

Čas míjel velmi pomalu. Jeníkovi se to zdálo býti nekonečným, ale přece se dočkal změny. Myslivec sebou hnul a zvolal polohlasně:

"Již jsem se dočkal, ona sem jde také!"

Nyní šel blíže k pěšině a ukryl se za menším balvanem, odkud mohl viděti na pěšinu. Samotář mohl též pěšinu pozorovati a také myslivce, který byl jenom asi deset kroků vzdálen.

Po několika minutách hnali se již oba hoši, Ferda s Jirkou, po pěšině vzhůru a za těmito stoupaly volným krokem obě dívky, polohlasně hovořící. Nyní Samotář očekával, že myslivec vystoupí, ale nestalo se tak, naopak, myslivec se příkrčil ještě více za balvan, aby nebyl viděn.

Dívky přešly a myslivec se nyní trochu vypjal, aby za nimi viděl. Samotář ze svého úkrytu na ně neviděl, ale dle tlumeného ho-

voru, jaký dívky spolu vedly, usuzoval, že tam nad strání zůstaly státi, ale myslivec náhle vystoupil za balvanem a pokročil na pěšinu. V té chvíli také již přicházela Boženka po pěšině dolů ve se le hopkujíc. Tu však spatřila myslivce a leknutím hlasitě vykřikla.

"Proč se mne lekáte, spanilá holubičko?!" oslovil myslivec dívku a zastoupil ji cestu. — "Chtěl jsem si s tebou pohovořiti, proto jsem zde, má drahá, načekal jsem se dlouho, ale dočkal jsem se, jak vidíš. Toto naše setkání jest mi zvláště milé, jsme tu sami dva, — nikdo třetí nás vyrušovati nebude, můžeme si hezky od srdce pohovořiti jako dobří přátelé."

"Pane lesní, nezdržujte mne, — mám doma práci, rodiče mne očekávají!" promluvila nyní Boženka chvějícím se hlasem.

"Rodiče tvoji se tě dočkají a práci také ještě uděláš, moje křepelinko. Toužil jsem po tomto setkání s tebou a hled', jak mi jest osud příznivý, dočkal jsem se tě, je to lepší než jíti k vám. Poslyš, děvo, chci ti učiniti návrh, mám slíbenou myslivnu; za rok se do ní nastěhuji a pak budeš mou ženou, ale nyní se musíš chovati ke mně také jinak, než jsi až do té doby činila. Musíš mne mítí ráda a jako závdavek mi dáš hned nyní jednu hubinku!"

Samotář slyše tato slova, zachvěl se prudkým rozčilením — byl zvědav, co Boženka odpoví? Myslivce pokročil nyní k Božence a chtěl ji obejmouti. Ona jej však prudce odstrčila a otočila se k úteku.

Myslivce přidušeně zaklel, skočil za dívkou a uchopiv ji za šat, zadržel ji a vzkřikl hrozivě:

"Takto se mnou jednati nesmíš! Ty budeš mou a musíš býti mou, nepoddáš-li se dobrovolně, donutím tě a —"

Dále nadořekl, Boženka jej udeřila pěstí do obličeje, až zavravoral, ale dívku nepustil, naopak, zalomcoval ji mocně, až klesla a zahřměl na ni jako dravec:

"A nyní se již z mé moci nedostaneš, buď budeš povolná, anebo tě na místě zastřelím!" Aby dodal

svým slovům náležitě váhy, vytrhl z pouzdra revolver a namířil dívce do obličeje. Boženka zaúpěla a zakrývala si rukou obličej.

"Mluv nyní!" syčel myslivec. "Budeš —"

Dále nadořekl, pádná pěst Samotářova dopadla jako palice na jeho hlavu s takovou silou, až myslivec klesl. V témž okamžiku uchopil Samotář myslivce za ruku a revolver mu vyrval. Myslivce se však již vzpamatoval, rychle se postavil na nohy a vzkřikl, sápeje se na Jeníka:

"Zloději, vrat' mi můj revolver!" —

Samotář myslivce prudce odstrčil, až několik kroků zpět zavravoral, a rozkřikl se na něho:

"Nepřistupuj ke mně, sice tě srazím k zemi! — Půjdeš nyní se mnou na četnickou stanici, a to hned!"

Boženka jsouc myslivce prosta, zhluboka si oddychla a ustoupila několik kroků zpět a hleděla na oba muže proti sobě stojící.

"Nikam nepůjdu! Vrat' mi můj revolver!" křičel myslivec.

"Ty že se mnou nepůjdeš!" zahřměl Jeník na myslivce. "Uvidíme, zdali půjdeš či nepůjdeš, o to se již nějak postarám!"

Nyní pokročil k myslivci, chopil jej v zadu za límec u kabátu a hnál jej před sebou, ač se myslivec vzpíral a náhle klesl k zemi. Boženka přistoupila nyní blíže a zvolala:

"Pane Samotáři, nechte jej klidně odejiti, nechci, aby se něco o této příhodě do veřejnosti dostalo." —

"Slečno, vy se za toho lotra přimlouváte?! Zapomněla jste, že vám vyhrožoval zastřelením?! — Není vaši přimlavy hoden a také nemůže zůstat bez trestu, vždyť nejste před ním jista!"

"Nic slečně neudělám — za dva dni odejdu, jsem odtud přeložen a daleko — nemá příčiny báti se mne," mluvil nyní myslivec polo leže a polo sedě na zemi.

"Pane Samotáři, nečinite mne nešťastným, zničíte byste mi celou budoucnost!"

"Ha, nyní se bojiš o svou budoucnost a dříve sis toho nepři-

pamatoval, že vrah bude stihám?! Půjdeš se mnou na četnickou stanici a tam se vše udá, trestu ujíti nesmíš!"

"Nepůjdu s vámi, raději se nechám zastřeliti, než bych šel s vámi, zastřelte mne — bude mi to milejší, než abych se nechal četnictvem voditi. — Nemáte-li pro mne citu, tedy mne zastřelte!"

"Já nejsem vrahem jako ty!" — osopil se Samotář na myslivce.

"O, vždyť já také nejsem vrahem, nechtěl jsem slečnu zastřeliti. — chtěl jsem donutiti jenom k povolnosti," odpovídal myslivec.

Boženka opětně prosila Samotáře, aby myslivce propustil. — Tento se na ni ohlédl, usmál se a pravil pak:

"Budiž, slečno, když se za něho přimlouváte, nepotáhnu jej na četnickou stanici, nechť jde, kam se mu líbí, ale já jej četníkům udám a tento revolver tam odevzdám."

"Pane Samotáři, vy mne chcete zničit?!" zvolal myslivec pln úzkosti. "Co z toho budete mítí, — když mne připravíte do kriminálu a o mé postavení, co vám z toho vyplyne? — Nic! Vy z toho nebudete mítí ničeho, ale mne zničíte, mne vženete v zoufalství, — neboť já toho přežiti nemohu, ještě než četníci pro mne přijdou, usmrtím se, nemohu klidně vyčkávati svého trestu a vyhození ze služby. Pane statkáři, nechcete-li si otbižiti svědomí ztrátou mého života, mějte se mnou útrpnost. — Mám staré rodiče, představte si, jak by to na ně působilo, kdybych byl hnán četníky, anebo kdybych si zoufal — vy máte také ještě rodiče, uvažte, jak by se vaši rodiče zarmoutili, kdyby se vám něco podobného stalo."

"Já mým rodičům takového žalu nezpůsobím, nenapadám slabé děvy a nevyhrožuji zastřelením jako ty!" obořil se Samotář na myslivce. "Rci mi, zasluhuje takový neurvalec útrpnosti, který s nikým útrpnost nemá?"

"Ah, ovšem, avšak uvažte, pane Samotáři, že jsem jednal v návalu silené vášně, — neuvědomil jsem si ani, co činím."

"Ano a v návalu té šilené váš-

ně bys byl schopen svou hrozbu provést a tu ubohou dívku zastřelili a to by ti mělo býti prominuto? — Ne, to býti nemůže; pro výstrahu jiným musíš býti potrestán! Vstaň a odejdi, další se dozvíš později. Já tě soudit nebudu; přijdeš před řádný a zákonitý soud! Pravím ti, odejdi, než sem bude přivoláno ještě více lidí!"

"Slečno, prosím vás pro Boha, přimluvte se za mne!" zaúpěl myslivec.

Boženka přikročila nyní k Samotáři a zvolala prosebně:

"Pane statkáři, propusťte tohoto muže, nechte jej odejít."

"Ano, nechám ho odejít, aby vám mohl zítra a nebo pozítří zase ublížit, kdo mi ručí za to, že se vám nebude mstít?"

"Pane Samotáři, jsem věřícím křesťanem, — přísahám vám při všem, co mi jest svatě, že nikdy více této dívky v cestu nevkročím!" úpěl myslivec. "Za dva dni se odtud stěhuji a v životě do této krajiny nepříjdu. Mějte útrpnost, mějte na tom, že jste mě tak hrozně pokořil, jsem přímo zdrcen!" —

Boženka položila nyní ruku na rameno Samotářovo a pravila k němu dojemně znějícím hlasem:

"Pane statkáři, nechcete ani na mé prosby ničeho dát?"

Jeník se zahleděl do tváře spanilé dívky a hodiv pak revolver k myslivci, zvolal, jsa prosebným pohledem spanilé dčvy obměkčen:

"Odejdi! Věz však, že jenom přimlůva této dívky tě zachránila; neodvažuj se jí vkročit v cestu! Kdyby se jí mělo někdy něco zlého přihodit, pošlu za tebou četníky a udám bezohledně vše, čeho jsem byl zde svědkem a že již dříve jsi slečně vyhrožoval zastřelením!" —

Myslivec se vzchopil, revolver schoval do pouzdra a obrátiv se k Božence, zvolal v patrném pohnutí:

"Slečno, Bůh vám odplat' tuto vaši přimlůvu! Bud'te ubezpečena, s mé strany se vám nebudou diti již žádné nástrahy, ale naopak, — kdyby se mi naskytla někdy příležitost, že bych vám mohl prospěti, učiním tak — i svým živo-

tem vás budu chránit!"

Po těchto slovech zmizel rychle v lese, ani se již neohlédl.

Samotář se obrátil nyní k Božence a pohleděl jí do obličeje; usmála se v rozpacích a oči sklopila. Několik okamžiků stáli tak proti sobě; tu se však Boženka vzpamatovala, pozdvihla zraky k mladému muži a pravila tiše:

"Děkuji vám, pane Samotáři, za to, že jste se mne ujal — bud'te s Bohem!"

"Slečno, dovolíte mi, abych vás doprovodil?" promluvil Jeník.

Dívka se zarazila a teprve na opětou žádost jeho odvětila:

"Jsem vám povinna vděčností, pane statkáři! — Tím však, dovolím-li vám, abyste mne provázel, nechci svou vděčnost najevo dávat; přejete-li si až na pokraj stráně se mnou jít, nenamítám ničeho, avšak dále se mnou nechodte, nechci, aby moji rodiče viděli, že jsem se s vámi setkala. Dotazovali by se a nevím, co bych jim mohla říci, proč právě v tato místa vás dnešní procházka vedla?"

"Boženko, vy to nevíte, co mne právě v tato místa vedlo?" zvolal Jeník, chápaje se ruky její. "Povím vám, co mne sem vedlo, právě sem do této stráně: byla to touha po vás, po celý den obíral jsem se v duchu jenom vámi, — marně jsem si namlouval, že mnou pohrdáte, že si nepřejete se mnou se sejít, vše marně, touha po vás byla tak mocna, že konečně musil jsem povolit a jít aspoň nablízko vašeho domu. Neměl jsem naděje spatřit vás, ale přál jsem si spatřit aspoň místo vašeho pobytu. To byla ta náhoda, že jsem měl tu možnost z rukou onoho vášnivce vás vyrvat."

Nyní bud'te ke mně tak upřímnou, Boženko, a řekněte mi, proč mnou pohrdáte, čím jsem se vám stal tak protivným, že přede mnou prcháte a bezohledně mne vždy od sebe zapuzujete?"

"O, nejste mi protivným, pane statkáři, naopak, ctím vás, ale s vámi se scházeti nemohu a nesmím, přes to, že vás vždy ráda vidím."

"To jest opravdu zvláštní, Boženko, ráda mne vidíte a přece

mne zapuzujete!" zvolal Jeník. — "O, kdybyste tušila, jak jsem šťasten, když se s vámi sejdu a několik slovíček mohu s vámi promluvit, nezapuzovala byste mne od sebe, dopřála byste mi té nevinné radosti, jakou vždy pocítuji. — setkám-li se s vámi."

"A přece se nesmíme scházeti," zašeptla dívka. "My se musíme od sebe vzdalovati, i kdyby nám oběma při tom srdce krvácelo!"

"Boženko, máte mne trochu ráda?" zvolal Jeník a objal dívku, vinul ji něžně k sobě. Nevzpírala se, ano, nechala se i od něho polibiti; tu však se volně z jeho objetí vyvinula a jsouc v obličeji do temna zruměněna, pravila:

"Nyní víte, pane statkáři, že mi protivným nejste, ale scházeti se nesmíme. Toto naše sblížení musí býti posledním, nikdy více se to nesmí opakovati."

"A příčinu mi neudáte, proč se to nesmí opakovati?" tázal se Jeník. —

"Tu příčinu znáte zajisté tak dobře jako já!" zvolala Boženka.

"Řeknu vám toliko, že nemůžete ode mne očekávati tolik nerozumnosti, abych udržovala známost s mužem, o němž předem vím, že dříve či později pojme za manželku jinou a mne nechá stranou jako věc, již nemůže potřebovati."

"Považujete mne za tak ničemného?" zvolal Jeník. "Kdo vám řekl, že bych byl takovým, — že bych byl schopen takové podlosti?" —

"To mi praví naše majetkové rozdíly," odvětila Boženka.

"Majetkové rozdíly?" opakoval Jeník. "Co mi odpovíte, když vám řeknu, že tyto majetkové rozdíly mne nedonutí, abych se oženil bez lásky. Boženko, vyslovte se, že byste se za mne provdala, a uvidíte, že budete mou!"

"Ne, ne, to se nikdy nestane, pane statkáři, zde budou rozhodovati také vaši páni rodiče a ti nikdy nepřivolí, abyste si vzal za ženu dčvu z chalupy!"

"A když vám budu přísahati, že se tak stane?" zvolal Jeník v rozehvěnění. "Ano, já vám přísahám, vy krásná dčvo, že —"

"Nepřisáhejte, nechci vaše přísahy slyšet!" přerušila dívka další jeho slova. "Ani kdybyste hrozil, že se usmrtíte, nepodám vám ruky, abych vás od toho hrozného úmyslu zadržela, poněvadž je to jenom okamžitý nával citů, který zase brzy pomine a pak nastane vystřízlivění. — Hled'te, ocitli jsme se již na pokraji lesa a stráně, zde se musíme rozejít."

"Boženko, vy jste zlá!" zašeptl Jeník bolně. — "Pravila jste, že vám nejsem protivným a přece mne zapuzujete. Rčete mi aspoň, zdali byste se mi také tak vyhýbala, kdybych vám byl majetkem roven?"

"Zajisté ne, pane statkáři, — zvláště když bych viděla, že by nebyl se strany vašich pánů rodičů kladen odpor."

"Tedy mne máte přece ráda, Boženko, nepocítíte vůči mně nijakého odporu? Rčete mi, Boženko, máte mne trochu ráda?"

"Ale proč na mne naléháte takovými otázkami?" zaúpěla dívka, jsouc velmi rozlitostněna. Samotář ji nyní opět objal a vlna ji k sobě, dotazoval se znovu, má-li jej trochu ráda?

"Ano, mám vás ráda, vás jediného, nikoho jiného," — zašeptla Boženka. "Dnes se vám přiznávám, avšak v budoucnu za mnou nechod'te, donutil byste mne zase k takové chladnosti, že bych vás zapuzovala, ač by duše moje při tom kvílela, my se nesmíme sbližovati."

"O, vy zlá, bezohledná Boženko!" zašeptl Jeník. "Dovolte mi tedy aspoň někdy se s vámi zde sejít, zde v blízkosti vašeho domova, prosím vás o to snažně, neodmítejte, — mějte trochu citu se mnou!"

"Ale vždyť to není možné!" — pokusila se Boženka ještě o odpor. —

"Je to možné a musí tak být, já se musím s tebou, moje dčvo, sejít, a nebude-li to s tvým svolením, půjdu k vám do domu!"

"Ne, tam již nesmíte!" zvolala Boženka. "Jedno setkání vám ještě dovolím, večer tam dole u řeky pod naší zahradou, bude to však poslední, určete si den."

"Diky, dčvo!" zajásal Jeník, — objal milovanou dívku a vroucně ji zlíbal, ač se mu poněkud vzpírala, a pak pravil: "Dnes jest neděle, tedy ve čtvrtek v soumraku budu tě zde očekávat, přijdeš?"

"Ano, ale jenom pod tou podmínkou, že to bude poslední. Ny-ni však se již vraťte. — jsem již dlouho z domu!"

Jeník neslibil, že to bude poslední, objal ještě jednou dívku a opět ji líbal, až se mu moci vyvinula a odbíhala. Hleděl za ní, až mu zmizela, načež se opřel o blízký strom a pravil si tiše:

"Ona mne má ráda, prchá však přede mnou v domněni, že to s ní vážně nemyslím, v domněni, že ji nehodlám za ženu pojmouti. Klaměš se, dčvo, ty budeš mou, ano, ty musíš být mou — ovšem, dříve si musím vybojovati u rodičů svolení. Bude mne to stát mnoho a mnoho námahy, než se mi to podaří, ale musí tak být, bez této dívky nechci zde být a kdybych si ji nesměl uvést do svého domova, tedy odejdu do ciziny, — půjde-li ona se mnou, budu štěstí a nepůjde-li, budu se tlouci světem osaměle tak dlouho, — až někde zahynu!"

Zde na tomto místě bylo mu tak milo a blaze v duši, že se nemohl ani odhodlati k odchodu; zraky jeho upíraly se stále na dům převozníkův, kde ona v této chvíli prodlévala a snad také na něho vzpomínala? O, jak se mu tento prostý domek líbil a jak půvabné zdálo se mu být celého okolí, i ta řeka šuměla dnes mnohem příjemněji, takřka svátečněji než jindy, když nahodile dříve v tato místa zabloudil, dokud nevěděl, že tento prostý domek ukrývá ve svém nitru tak vzácný květ.

Když se Samotář rozhodl k odchodu, převládala již po celém kraji hustá temnota. Posledně se zahleděl tam k domu převozníkovu, jevicimu se nyní jeho zrakům jako beztvárná, temná hmota a povzdychna si zhluboka, pravil tiše: "Tam jest ona, netuší, že zde ještě stojím a na ni myslím."

Také ani on neměl tušení o tom — že právě ta, již se duch jeho obíral, chodí na dolním konci za-

hrady, nedaleko od něho a také vzdychá a na něho myslí. I Boženka byla cele Samotářem zaujata, učinil na ni nepopsatelný dojem, jakého ještě nikdy nepoznala.

O, jak ji bylo toho líto, že byla nucena tohoto hodného a milého jí muže od sebe zapuzovati a udržovati jej v určité vzdálenosti, aby se známost jejich nestala důvěrnou. Tohoto večera pocítila po prvé, jak tíží majetkově rozdíly milující srdce; nebýti těchto rozdílů, jak by byla šťastnou a spokojenou u vědomí, že jest milována mužem, kterého si nad jiné váží a kterého cti jako vzor mužů vůbec. —

V této době byla tak rozechvěna, že rozevírala náruč, jako by chtěla onoho muže ve své objeti pojmouti a přinutiti jej, aby zůstal stále při ní, aby neodcházel a nenechával ji osamocenou touhou zmirati.

Bylo již krátce před půlnocí, — když ji přišla matka hledati. Zavolala ji jménem a když se Boženka ozvala, chvátala k ní řkouc vyčítavě:

"Boženko, působíš mi mnoho starosti, — proč zůstáváš zde tak dlouho, vždyť bude již brzy půlnoc!"

"Nebnčvejte se, matinko, bylo mi zde příjemno, že jsem ani na odpočinek nepomyslíla, nyní však již půjdu," omlouvala se dívka.

Když se ocitla ve svém podkrovním pokojíku, usedla k otevřenému oknu a zahleděla se jim tam k onomu místu, kde se v soumraku se Samotářem rozloučila. — Opět si uváděla na mysl vše, co k ní mluvil a tu se v duchu sama sebe tázala, zdali je to s jeho strany láska, a nebo ji chce snad jenom klamati?"

"Ne, on není klamu schopen, — jest příliš řádným mužem, než aby se mu mohlo něco nečestného připisovati," odpovídala si na své otázky. "On mluvil pravdu, — on mne má rád, jinak ale jest se tázati, jaké bude mít tato jeho láska zakončení? — O, zajisté nedobré, jeho rodiče by mu toho nedovolili, aby se oženil s dívkou tak bezvýznamnou, jakou jsem já. Proč mne vyhledával, proč nezů-

stal raději vzdálen ode mne, proč mi to vše říkal, proč mi urval můj duševní klid? O, Jeničku, Jeničku, jak sladce mi zní toto tvé jméno a přece je nesmím nikdy vůči tobě přímo vysloviti, nesmím tě tímto příjemně znějícím jménem osloviti; ne, nesmím, my si musíme zůstat navždy cizími."

Nyní položila hlavu na ruce a oddala se svým bolným a přece ji blažícím myšlenkám a když po dlouhé době hlavu pozdvihla, cítila, že má líce slzami zrosené, — které rychle setřela a zašeptla:

"Pláči pro něho, jsou to první slzy, které pro muže líce mé zrosily, kéž by byly také posledními, kéž bych se mohla tak zatvrditi, aby nic na světě na mne hlubším dojmem nepůsobilo!"

S bolem v srdci uléhala na lože a se slzami v očích usínala. Byla to první noc, již tato dívka, zmítána touhou, prožívala.

Druhého dne byla zase již klidnější, ale mysl její obírala se přece stále Samotářem a nesčetněkrát se v duchu tázala, zdali i on na ni myslí, zdali se ji nevysmívá pro to, že se nechala včera od něho libati?

Při této myšlence, že se ji snad vysmívá, stoupala ji krev k hlavě, až se ji hlava zatočila. Býti někomu k posměchu, to ji hrozně bolelo a styděla se sama před sebou a tu si řekla, že se to nikdy více opakovati nesmí.

Po celý den byla zamlklá, nezazpívala si jako jindy, často se zamyslela a zapomínala na své okolí, až to bylo matce nápadné a tázala se jí, na co myslí.

"Ah, na co myslím?" děla Boženka v rozpacích. "Nuže, povím vám, co se mi včera přihodilo, když jsem Evičku provázela. Včera, když jsem se vrátila, nechtěla jsem vám říci, nechtěla jsem vás lekat, dnes vám to ale již řeknu." —

Nyní vypravovala matce o myslivci a jak ji Samotář tohoto zbavil. —

Matka byla velmi polekána, uslyševši, co se tak blízko domu s dcerou její dělo, a plna děsu zvolala, že nesmí Boženka nyní dům sama opustiti.

"Nyní se již obávati nemusím, matinko, myslivec jest nadobro zahnán, ten se již do mé blízkosti neodváží, ostatně pravil, že se bude za dva dni stěhovati," odvětila Boženka.

"Je to hrozné!" zvolala matka. "Jsi tu takřka doma a stala by ses málem obětí takového zlotřilce. — Věřím tomu, že by tě byl zastřelil, kdyby se nebyl statkář k tomu nahodil; jemu jsme povinni poděkovati."

"Ne; matinko, neděkujte mu, — stavte se tak, jako byste o ničem vědomost neměli, chci jej udržeti v domněnce, že jsem vám ničeho neřekla."

"Budiž, jak chceš, ale bylo to od něho velice chvalitebné, že se tě ujal."

Ještě téhož dne vypravovala matka svému muži o příhodě, jaká stihla jejich dceru, což převozníka hrozně dopálilo, počal vyhrožovati, že myslivce udá.

"Boženka si toho nepřeje, aby se tato příhoda rozšířila mezi lidem, poněvadž by se o ni klepny otíraly a já také to uznávám za nejmoudřejší; pan Samotář myslivce postrašil četníky a ten se bude nyní jistě chránit něco proti Božence podniknouti," mluvila převozníková, snažíc se muže od jeho úmyslu odvrátiti.

Převozník chvíli uvažoval a pak pravil:

"Takováto zlotřilost se nemá umlčeti, ale když si toho Boženka přeje, smlčím to. Nyní mi však napadá otázka, proč zde statkář v okolí našeho domu chodil? Je to sice velmi dobře, že zde byl a myslivci jeho záměr překazil, ale přes to se nemohu zhostiti domněnky, že i on sem dochází k vůli Božence a je-li tomu tak, věř mi, matko, nemám z toho žádnou radost! Takoví nápadníci přinášívají do domu rozvrat a zármutek. — Budu na stráži a poznám-li, že opravdu statkáře láká Boženka do našeho okolí, učiním v tom všem rázný obrát. Boženka půjde k mé sestře do Prahy na tak dlouho, dokud se statkář neožení."

"Muži, co to mluvíš?!" vzkřikla převozníková ulekána. "Snad bys nechtěl dáti Boženku z domu? —

Bože, umřela bych touhou po ní."

"Ještě pryč nejde, ale, jak jsem pravil, dám si pozor a zpozorujili, že se Boženka se statkářem schází, musí jíti do Prahy. — Ale Boženče o tomto mém ustanovení ničeho neříkej, nechci ji děsiti. — Tobě to pravím, abys byla na vše připravena — domnívám se, že k tomu dojde."

"O, Bože, jak jsme zde žili v klidu a štěstí, a nyní najednou bychom se měli od naší hodné dcerušky odloučiti? O, já toho nepřežiji, nemohu býti bez ní, ona je takřka andělem naší domácnosti."

"Ano, hodné a velmi hodné děvče a právě proto musíme nad ní bděti, aby nebyla nerozvážnými muži svedena," děl převozník.

Boženka neměla o tom tušení, že by se měla brzy z domu vzdáliti, žila dále klidně až na to, že mysl její obírala se nyní stále Samotářem, což dříve nebývalo. — Těšila se na čtvrtek večer, kdy se měla s ním sejíti, aby však odvrátila pozornost rodičů, vycházela každého večera z domu a procházela se po břehu řeky a šla vždy až pod zahradu na místo, kde se má ve čtvrtek se statkářem sejíti.

Převozník sledoval dceru každého večera, aniž tato o tom věděla. Viděl ji procházeti se po břehu řeky a pod zahradou po louce, ale byla vždy sama, což jej konečně upokojilo a ve středu večer, když viděl Boženku zase samotnu se procházeti, pravil si v duchu:

"Moje obavy se ukázaly býti bezpodstatnými, začož děkuji Bohu; zbytečně bych ji dále sledoval a podezříval."

Ve čtvrtek, když Boženka vyšla z domu, nebyla již otcem sledována, ale přes to chvěla se na celém těle úzkostí; bylo to po prvé, že šla k smluvenému dostaveníčku, po prvé uposlechla vyzvání mladého muže; o, jak se děsila a stále jí bylo tak, jako by ji nějaký tajemný hlas varoval a nabádal k návratu.

"Nebude-li ještě zde, čekati na něho nebudu," umiňovala si v duchu krácejíc volným krokem podél zahrady. "Lépe bych byla u-

činila, kdybych mu byla odřekla — k čemu jsou mi tyto tajné večerní schůzky? Kdyby o tom moji rodiče zvěděli, kárali by mne a já bych se studem propadla."

Když došla na konec zahrady, rozhlédla se kolem a nespátivši nikoho, zaměřila k veliké olši, stojící na břehu řeky, asi sto kroků dále od zahrady. Nyní, když přicházela k zmíněné olši, zdálo se jí, že tam ve stínu někdo stojí. — Zarazila se, napadlo jí, že by to mohl být také ten obávaný myslivec.

Postava pod olší nyní vystoupila a k sluchu jejímu doznělo tiše zavolání. "Boženko, neboj se, jsem to já, čekám zde na tebe!"

Boženka se zachvěla slastným pocitem, ale nespěchala v objetí čekajícího muže, stála ještě chvíli, až když přicházel k ní, šla mu volným krokem vstříc. Samotář jí podával ruku, již ona mu též váhavě podala. Nyní ji chtěl obejmouti, ale ona se obratně vyhnula a zvolala:

"Pane Samotáři, zanechte všech důvěrností, víte již, jak o vás smýšlím, tedy mne ušetřte!"

"Boženko, ty jsi zlá!" zvolal Samotář bolně znějícím hlasem. "Tolik jsem se těšil na toto naše setkání a ty se chováš ke mně tak cizle!"

"Nemohu jinak, nechci se státi loutkou, s níž byste si mohl dle libosti zahrát. Přišla jsem, poněvadž jste mne o to žádal, nezdržím se však, vrátím se hned zase domů, vaše přání jest splněno."

"Ne, ty se nesmíš vrátiti hned domů, milá děvo, — chci tě mít chvíli při sobě a když se nechceš nechati obejmouti, tedy tě chci mít aspoň na dosah ruky, abych tě mohl před sebou zřít."

Za výměny těchto slov došli pod olši, kdež se nalézali ve stínu z dále neviditelní. Zde stanuli a Samotář drže ruku dívčinu ve své, jal se vypravovati, jak po všechny ty dny stále jenom na ni myslel a jak se těšil na toto setkání. —

"Umiňoval jsem si, drahá děvo, že tě při setkání obejmu a k zalíbení zlíbám, a hled', jak jsi mi můj blahý plán překazila, nene-

chala jsi se obejmouti, ani líbat, jsi zlá, hrozně zlá, mučíš mne a trápíš, což bys činiti neměla, v celém světě není druhého muže, — který by tak upřímně s tebou smýšlel a tak vroucí láskou k tobě lnul. Boženko, nebud' tak tvrdá, dovol mi aspoň jedno jediné políbení, dovol mi k sobě tě přivínouti, abys ucítila tlukot mého srdce, které bije jenom pro tebe."

Boženka se musila vši silou přemáhati, aby zůstala chladnou — usmála se nuceně a pravila:

"To jsou naučené fráze, pane Samotáři! Možná, že se vám již někdy podařilo podobnými výlevy některou důvěřivou děvku ošáliti, ale na mne taková naučená slova nepůsobí."

"Boženko, to že jsou slova naučená, snad vymyšlená k snažšímu oklamání důvěřivých dívek, jak pravíš?" zvolal Samotář, jsa opravdu zarmoucen. "Domníváš se, že jsem již kdysi dříve silu těchto slov vyzkoušel; děvče, děvče, ty netušíš, jak se mne tato tvá slova bolestně dotkla, podezříváš mne z něčeho, co není a nebylo. Ty jsi první dívka, již jsem políbil a ty jsi první dívkou, již jsem se přiznal, že ji mám rád. Věř mi, děvo, s tebou jiti necht' to kamkoliv, působilo by mi potěšení, avšak bez tebe zdá se mi býti celá moje budoucnost temná a hrozná, ani jiskerka mi nezáří vstříc na celé té dlouhé životní dráze."

Boženka naslouchala s dechem utajeným, jeho slova ji blažila a spolu ji působila bol; on byl přece pro ni nedosažitelným, nemohla se kojiti naději, že jednou mohou býti svoji.

"Boženko, nebud' ke mně tak tvrdou," zaprosil Jeník, tiskna ruku její ve svých. "Bud' ke mně laskavější, oblaž také duši mou po tobě prahnoucí. Nech se obejmouti a nech se políbiti od svého budoucího chotě, — ty budeš mou a musíš býti mou!"

"Neslibujte něčeho, co nikdy nesplníte a splniti nechcete —"

"Boženko, necht' mne Bůh trestá, nejsou-li moje slova upřímně míněna. Tebe chci mít za ženu a kdybych tě nemohl dostat, bude život můj zničen!" —

"To nám ukáže naše budoucnost," — děla Boženka s povzdechem. —

"Ano, děvo, naše budoucnost," přisvědčil Samotář. "Důvěřuj mi, Boženko, budu usilovati o to, abych si vymohl u rodičů svolení a nepochybuji o tom, ano, chovám pevnou důvěru, že mi toho moji rodiče dovolí, abych si tě uvedl do našeho domu co svou milovanou žinku."

Boženka stála s hlavou skloněnou; tato slova milovaného muže ji blažila, ale nevěřila tomu, že by jeho rodiče dali svolení svému synu ke sňatku s ní, s dívkou bez vyššího vzdělání, s dcerou chalupníkovou."

"Pane Samotáři, bylo by lépe, kdybyste se ani o sňatku se mnou nezmiňoval, chcete vzbuditi ve mně ty blahé naděje, ač sám víte, že sliby své nebudete moci nikdy splniti. Nejsem a nechci býti tak lehkověrnou, — nechci se klamati nejistými nadějemi. Nyní však se musím zase již vrátiti, aby mne moji rodiče nepohřešovali. Bud'te s Bohem a nemyslete na mne, bylo by vše marné, nenechám se klamnými sliby zaslepiti."

"Děvo, ty jsi každým okamžikem ukrutnější ke mně!" zvolal Jeník. "Nevěř tomu, že tě chci jenom zlákat a snad i podvésti, — tak špatným nejsem! O jedno tě však prosím: slib mi, že se do nikoho druhého nezamiluješ, že vyčkáš rozhodnutí, které do roka bude. Slib mi to, Boženko; více od tebe nežádám, tvůj slib mi bude pevnou zárukou, neboť jsem pevně přesvědčen, že svého slibu nezrušíš. Boženko, slib mi to!"

"Ale k čemu takové sliby?" pokusila se dívka o vyhnutí.

"Ty tedy slibovati nechceš, — máš snad již jiného, na něho myslíš, a —"

"Já jiného? Já? — Kdo vám vnukl tento pošetilý nápad? — Já, která jsem v životě ještě ani doko-nale na žádného muže nepohlédla, já že mám někoho, na něhož bych čekala? Oh, to jest pro mne příliš silné!"

"Nuže, Boženko, slib mi, že nejméně do roka vyčkáš a nikomu se nezaslíbiš!" naléhal Jeník na dív-

ku. —

"Slibuji, ano, slibuji!" vyhrkla prudce ze sebe.

"Díky, díky, děvče moje!" zajásal Samotář a než se dívka nadála, sevřel ji v objetí a vroucně zlíbal líce její.

Boženka se mu vyvinula šetrně z objetí a zašeptla:

"Nyní mne však nechte již odejít, musím již domů."

"Ano, nechám tě odejít, dříve mi však řekni, kdy tě mohu zase zde očekávat, ale neurčuj dobu dlouho, netrap mne!"

"Vy jste sám stanovil dobu, — pane Samotáři! — Určil jste rok, tedy od tohoto dne za rok budu očekávat na tomto místě —"

"Boženko, zertuješ, anebo co vlastně myslíš?" vpadl Jeník dívce do řeči. To přece nemůžeš miniti vážně. Chci se zde s tebou setkat v neděli večer, přijdeš? — Ano, přijdeš, musíš přijít, nuže, vyslov se!"

"Ne, tak často to nemůže býti," odporovala dívka.

"Dobře, přijdu tedy v neděli odpoledne k vám do domu."

"Ne, ne, to ne, co by řekli moji rodiče, ptali by se, proč sem přicházíte, a co bych jim mohla říci? — Ne, k nám nechod'te!"

"Přijdeš tedy zase sem? Nuže rychle, musíš mi říci, zdali sem chceš přijít a zdali přijdeš?"

"Vy jste hrozný ve své umíněnosti!" zašeptla Boženka. "Nuže přijdu, ale jenom na minutku, musím býti toho dbalá, abych nevzbudila u rodičů podezření; kdyby se tak stalo, otec by mne sledoval a následek by byl, že by mi zakázal s vámi se scházeti a možno, že by mne poslali do Prahy k tetě, která již několikrát o to usilovala, abych k ní na delší dobu přijela."

"Ták, ty máš v Praze tetu, Boženko? — To by mi bylo hrozně nepříjemné, kdybys měla odtud zmizeti."

"Právě proto musím býti opatrnou, aby moji rodiče nepostřehli, že se s vámi scházím, to by byl rázem konec!"

"Nuž tedy v neděli večer, v této době zde!" děl Jeník.

"Ano," zašeptla dívka a než ji

mohl zadržeti, odbíhala. Hleděl za ní se sladkobolnými pocity a tiše sám k sobě pravil:

"O, jak jest milá tato děvča, věřím pevně, že po jejím boku bych byl spokojen a št'asten, kéž bych ji mohl za ženu pojmouti!"

Po tomto tiše proneseném přání sklonil hlavu a znovu probíral vše, co s Boženkou mluvil. Z jejich slov bylo jasno, že mu nevěří, ano, že se obává s jeho strany nešlechtnosti. Toto uvědomění dotklo se jej velmi nemile a tu si znovu umíňoval, že ji v nejmenším nezklame ani slovem a tím méně skutkem, vždyt' by to byl smrtelný hřích, aby tuto hodnou dívku chtěl klamati. Nemohl se diviti tomu, že mu nedůvěřuje, byl z bohaté rodiny a ona jenom dcerou chalupníka, a tu se jí to musilo zdáti nemožným, aby s ní smýšlel upřímně.

"Přesvědčís se, děvče, že nemám špatných úmyslů," pravil si tiše a otočil se k odchodu; pohled jeho spočinul však ještě na řece tajemně šumící, jako by množství milujících spolu šeptalo. Byl to podivný, laškovný šum. Často stával u této řeky, ovšem, že na jiném místě, a nikdy mu nepřipadal šum lehkých vlněk tak zvláštní, jako tohoto večera. Zde u jeho nohou to bylo, jako by slyšel libezné šepotání, ale tam dále již jako úpění a tiché kvílení, jako by tam kdosi na svůj nepříznivý osud naříkal.

Dlouho naslouchal tomuto tajemnému ševerlení, chvílemi až jej jímalo jakýsi neznámý děs a zase znělo to šumění tak nevýslovně sladkobolně, že by zde byl mohl státi až do rána.

"Musím jít," rozhodl konečně a nastoupil cestu k domovu.

(Pokračování.)

Růže Mexika.

Román z mexického života před sto lety.

(Dle různých pramenů napsal Stan. Novotný.)

Než si dopřáli jistě dobře zaslouženého odpočinku, vypytl se Gabriel na průběh boje a kde se skrýval nepřítel.

Zvěděl toto:

Když Zářící Paprsek opustil je se svými soukmenovci, brzy zjistil, že bojovníci jeho kmene nalézají se v blízkosti. Houkáním sovy dal těmto znamením o své přítomnosti a s nimi se sešel. K svému úžasu našel mezi nimi nového spojence a sice opět bělocha, nepřítele In-

diánů — Šebestiána. Komančové zpravili Zářícího Paprška, že Apačové leží nedaleko v záloze, a prozíravý mladý muž učinil opatření, takže Apačové vlezli do vlastní pastí.

Rozděliv své bojovníky na tři oddíly, poslal první, sestávající ze třech mužů, jistou vzdálenost po proudu; tam museli se tito položit na plovoucí kmeny a nechati se unášeti proudem do soutěsky, tedy doprostřed nepřátel, — kdežto

Šebestián se třemi jinými rudochy šel proti proudu a měl za úkol přejít na druhý břeh, a Zářící Paprsek se třemi zbývajících Indiánů zůstal na tomto břehu.

Opět bylo to houkání sovy, — které dalo rudochům, ležícím v záloze na břehu, znamení, že jejich druhové na řece dostali se k soutěsce, a nyní oba oddíly na pevnině ubíraly se mlčky k soutěsce. Když tam dospěly, vyřítily se na obou stranách na strmějící skaliska, kde Apačové čekali na člun, a vyrazili při tom takový křik, že se zmocnilo Apačů zděšení, neboť nemysleli jinak, než že byli napadeni velikou přesilou. Dobře mířené výstřely Šebestiána a vůdce Komančů učinily ostatní.

Všeobecný útěk Apačů byl výsledkem tohoto odvážného činu. — Ti z prchajících, kteří naskákali do řeky, byli uvítáni Komanči, — kteří na ně čekali na kmenech, a pobiti, což všeobecné zděšení ještě zvýšilo.

Zatím co bojovníci Zářícího Paprška zabývali se pronásledováním prchajících, jejich vůdce vystoupil na vrchol jednoho skaliska, které sklánělo se spolu s protějším nad řekou, a tam setkal se s Antilopou. Boj obou a jeho výsledek jest nám znám.

Na další Gabrielovy dotazy, jak se dostal Šebestián ke Komančům, vyprávěl tento, že při útěku z hor zažil mnohá nebezpečí, také hlad hrál v tom důležitou úlohu, a pak narazil na malou tlupu Komančů, kteří ho, poněvadž jejich kmen přitomně byl ve přátelství s bělochy, rádi a ochotně přijali u svého ohně a dali mu najísti, načež on se k nim připojil.

Potom se všichni oddali krátkému a zaslouženému spánku. Gabriel byl první, který se probudil.

Slunce již vyšlo a denní světlo muselo přispěti k urychlení dalšího pochodu. Probudil proto ostatní a vysvětlil jim, že nesmí ztrácti více ani minuty, má-li Cesar býti zachráněn.

Poněvadž Apači, kterým se podařilo uprchnouti, mohli se ještě zdržovati v blízkém okolí a pomýšlet ina pomstu za udělanou jim

čáru přes jejich výpočet, Gabriel navrhnul, aby k vůli dopravě ukrytého člunu sem se nerozdělovali, nýbrž společně nastoupili zpáteční cestu a pokračovali pak ihned v cestě po řece.

Člun měl sice místa jen pro deset mužů, leč jeho použití mělo tu přednost, že se jeho posádka neunavila dlouhým pochodem, třeba by se nedostali rychleji ku předu, než po pevné zemi. Dva z nich měli střídavě sledovati člun na břehu a býti zároveň strážci a ochránci před možným nebezpečím.

Přímou chůzí po břehu a za denního světla potřebovali jen malou půl hodiny k ukrytému člunu. Ten byl ihned spuštěn na vodu, deset mužů v něm usedlo, a dva Komančové šli napřed po břehu jako zvědové.

Když došli k soutěsce, bylo nutno člun opět přenést, neboť nebylo možno dostati se dále pro nahromaděné zde kmeny.

Naši přátelé mohli teprve nyní poznati celou velikost nebezpečí, jež jim hrozilo.

Nepřátelé jejich mohli se jen položit na obou přes řeku se vypínajících skaliskách a odtud vrhatí kameny na své nepřátele, aniž ti se mohli brániti, jedinou možností bylo, aby napadení se vrátili, ale i to jim bylo znemožněno, poněvadž jim zahražovaly cestu plovoucí sem kmeny.

"Apači dovedli dobře využití řádění poslední bouře," vyslovil Gabriel, pozoruje množství kmenů, které, hnány proudem, hromadily se u soutěsky. "Nepotřebovali nic jiného, než kmeny naházeti do vody. Jejich plán byl dobrý, to se jim musí nechat."

Když byl člun za soutěskou opět na vodu spuštěn, bylo v plavbě pokračováno a ta po několik hodin nebyla ničím rušena.

Pojednou ukázal Zářící Paprsek na levý břeh a pokynul, aby veslaři nechali vesla v klidu. Malý sloupec dýmu vznášel se do výše za malým návrším, které výhled na břeh úplně zakrývalo, poněvadž zde řeka činila velkou zatáčku. Člun se zastavil; muž na břehu byl zavolán a dostal rozkaz, a-

by vypátral, co jest to za oheň.

S napjetím sledovali nyní z člunu pohyby Indiána, který jako had plazil se na vrchol a opatrně pak patřil na druhou stranu. Povzdech ulehčení unikl z prsou Gabrielových, když Komanč dával znamení, aby jeli dále.

Zvláštní pohled naskytl se očím bělochů i rudochů, když člun obepnul zátočinu, obraz, který by jeden spíše hledal v parku nějakého klidného zámku, než v divočinách Mexika. —

Několik minut před tím, než člun dostal se v dohled, ozval se na místě, kde mužové ve člunu spatřili vystupovatí sloupec dýmu, hlas: "Wilsone."

"Zde, sire!" odpověděl z malé vzdálenosti jiný hlas.

"Slyším úder vesel nějakého člunu, — konejte svou povinnost, Wilsone," slyšeti bylo hlas sira Francis Elliota, "zdá se mi, že se stáváte nedbalý."

"Sire, to si vyprosím," odpověděl vážně Wilson. "Člun, o kterém mluvíte, zpozoroval jsem již dávno z onoho návrší."

"Dobře. Pak se nemusím více o to starati."

Po těchto slovech chopil se sir Francis opět tužky a pracoval klidně dále na započaté krajince, — kdežto Wilson se zaměstnával přípravou srnčí kýty, jež visela na rožni nad ohněm.

Posádka člunu nemálo užasla, když spatřila v této divočině takovou idylu. — Veslaři ustali na chvíli ve své práci, aby pozorovali zvláštní obraz.

Wilson mezitím přistoupil ku břehu.

"Jen bliže, panstvo," pravil, — "jste mezi přáteli."

Také sir Francis uznal za vhodné, vrhnouti pohled na řeku.

"Není to onen rudoch, který nás nedávno potkal a varoval?" tázal se svého průvodčího, ukazuje na Indiána, který stál v člunu vzpřímen.

"Jest to on," odvětil Wilson.

Člun přistál ku břehu, a čtyři běloši a Zářící Paprsek vystoupili. —

Sir Francis popošel jim vstříc,

pozdravil je a srdečně stiskl ruku mladému Indiánovi.

"Bud'te vítáni u ohně cestujících," obrátil se potom k bělochům, "co mohu, učiním, abych vám pomohl co možno příjemně."

"A nebojíte se tak sám cestovat v těchto divočinách, jež jsou plny nebezpečí pro toho, kdo je nezná?" tázal se Gabriel.

"Mluvíte o nebezpečích?" opáčil otázku sir Francis. "Já jsem nepoznal žádná nebezpečí v této zemi. Na ulicích Londýna jest méně bezpečno než zde."

Běloši vyměnili mezi sebou souhlasné pohledy, jež znamenaly: — Ten Angličan jest zřejmě potrhlý.

"Já cestuji v těchto divočinách již dva měsíce," pokračoval Angličan, "dosud jsem se sešel jen se samými přáteli, se žádným nepřítelem. Je to nudné, Wilsone."

"Co jest psáno, to musí býti dodrženo," ozval se tento flegmatik, "já znám jen svou smlouvu, dle které vás mám ochránit před každým nebezpečím. Přejete-li si, milorde, nějaké nebezpečí poznati, pak by to muselo býti předmětem dodatku k naší smlouvě. Vy nahlédnete, sire Francis, že bych se vystavil nebezpečí soudního sporu, kdybych jinak jednal."

"Je-li vám libo, přesvědčím vás mezi nyníškem a večerem, jakými nebezpečími jste v této krajině obklopen," vmísil se Pedrillo do hovoru.

"Uvidíme," odvětil Angličan. — "Nyní otázku. Slyšeli jste již někdy o bílém běhounu prairii?"

Sebastián byl jediný, který měl o pověsti o tomto tajemném koni vědomost a proto přisvědčil.

"Můžete mi tudíž říci, je-li to on."

Pokynem ruky vyzval přítomné, aby ho následovali.

Za křovím spatřili pozvání mimo obou koní cestujících nádherného sněhobílého koně, jehož lesknoucí se srst byla zkrvácena a který, na nohou spoután, namáhal se, pouta zpřetrhati. Byl pevně uvázan ku stromu.

Sebastiánův pohled znalce spočíval se zalíbením na nádherném zvířeti; při spatření krve, nemohl

však zadržeti rozhorlený výkřik.

"Kdo se odvážil," zvolal, "použiti nože nebo kule, aby se zmocnil tohoto nádherného zvířete, jež jest hodno státi ve stáji některého krále?"

"Tento kůň jest ten, jehož lovci koní nazývají bílým běhounem prairii," — odpověděl klidně sir Francis, "a k vůli němu cestuji touto zemí. Já a Wilson sledovali jsme ho již z Texasu až sem, — a poněvadž jsme se ho nemohli jinak zmocniti, použil master Wilson včera prostředku, jehož se časem v jeho domovině používá, aby se dostali tací koně, kteří dovedou uniknouti lasu: postřelil koně do krku. Jest to sice surový a odvážný prostředek, ale zdařil se, a kůň jest v mé ruce. Jeho zranění nic neznamená a brzy se zahojí, já ale vyhraju sázku o deset tisíc liber, až ho do Londýna dopravím."

Sebastián bručel něco o pomatenosti a barbarství a mrzutě se odvrátil.

"Nepotkali jste na své cestě dva pohraniční lupiče a několik Indiánů, kteří vedli sebou mladého bílého zajatce?" přerušil rozhovor Gabriel.

"Lupiče?" opakoval sir Francis. "V tomto kraji není žádných lupičů, ti existují jen ve vaší obrazotvornosti. — Wilsone, viděli jsme lupiče?"

Tázaný dal druhým pokyn a pak se obrátil k Angličanovi.

"Dle podmínek naší smlouvy mám vás nejen chrániti před všemi nebezpečími pustiny, ale též mám taková od vás odvracet," — pravil. "Včera odpoledne plul po řece dolů člun, v němž se nalezalo několik Indiánů a dva pohraniční lupiči, známi mi pod jmény Mišenec a Rudá Ruka."

"Mišenec a Rudá Ruka!" vykřikl Gabriel. "Oni jsou to, které hledáme! A vy jste je viděl?"

"A mně jste o tom nic neřekl?" zlobil se sir Francis.

"Vy jste spal, milorde, a já se řídil podmínkami naší smlouvy,"

"Kolik Indiánů bylo s nimi?" — vyzvídal Pedrillo.

"Osm nebo deset," přesně říci nemohu," zněla odpověď Wilso-

na. "Ti dva padouchové mají všude spojení a najímají rudou sebráčku ku svým loupeživým nájezdům, kde ji najdou — vím to z vlastní zkušenosti."

"A nespatřil jste mezi nimi mladého bělocha?" vyptával se dále Gabriel.

"Ne!"

"On byl s nimi, musel býti s nimi," zvolal Pedrillo, spatřiv, jak starý jeho přítel zbledl. "On ležel svázan na dnů člunu."

"To jest možné," — přiznával Wilson, "já ho však neviděl."

"Slyšeli jste přátelé," promluvil opět Gabriel, násilně vytrhnuv se bolesti, "včera odpoledne tudy se plavili. Nuže, na cestu! Musíme je ještě dnes dohoniti, každá minuta průtahu může mému synovi přinést smrt."

"Máte-li chuť, býti přítomen boji," promluvil Pedrillo k Angličanovi, "tedy se k nám připojte. My můžeme dobře potřebovati čtyři silné paže, a vám se vyplní přání, poznati v divočině nebezpečí a sice nebezpečí největšího druhu." —

"To je proti naší úmluvě," namítal Wilson. "Chcete-li podniknouti, co se vám nabízí, pak mne musíte sprostiti mého závazku."

"Dobrá! Před těmito ctihodnými muži sprost'uji vás vašeho závazku. O mně nesmí nikdo říci, že bych zůstal chladný vůči bolesti otce."

"Mně je to vhod," bručel Wilson. "Nyní bude aspoň konec lenošení, a člověk bude mít příležitost, zase jednou jako poctivý chlap řádně kolem sebe mlátit."

Odhodlání se sira Francise k výpravě se připojiti, bylo následováno ihned také činem. Oheň byl uhašen, polopečené maso vzato sebou, a koně osedláni. Bílého běhouna vedl za sebou na řemenu Wilson. Kůň měl přední nohy opatřené krátkými, ale pevnými pouty.

Neuběhlo ještě ani čtvrt hodiny, když člun pokračoval opět ve své cestě po řece, kdežto oba Komančové jako dříve ubírali se po břehu, a oba noví spojenci na koních rovněž následovali člun po břehu.

Kapitola dvacátá devátá.

Byla to smutná cesta, kterou přetrpěl Cesar z Mediny se svými nepřáteli jako jejich zajatec.

Na rukou i nohou svázán, — v promoklém oděvu, — hladem a žízní trápen, ležel na dně člunu, vydaný na pospas posměchu a špatnému zacházení se strany jeho nepřátel.

Když procitl z omámení po pádu s Indiánem, rozhlížel se udiveně kolem sebe, poněvadž neviděl známé obličejů svých přátel a k jeho tělesným bolestem přidružila se úzkost o osud obou lovců.

Jaký osud očekával, že na nějakém místě propadne mučednickému kůlu, to věděl, a zdálo se mu snažší, podlehnouti mukám hladu a žízně, než sloužit Indiánům za terč a zemřít za tisíceroch muk.

Kdežto výsměchům a žertům svých nepřátel čelil mlčky a s opovržením, přemýšlel o prostředku, jak by mohl zvědět, zda Gabriel a Pedrillo jsou živí nebo mrtví. Příležitost, to zvědět, naskytla se mu brzy.

Mišenec přistál s člunem na onom místě, kde Gabriel a Pedrillo vzdor hladu zbytky Indiánské hostiny opovrživě odkopli. — Brzy byla ulovena zvěř a vykonány přípravy k hostině.

"Nesmíme Černému Ptákovi předati našeho zajatce polomrtvého hladem," pravil Mišenec k otci, "jinak bychom přišli o potěšení, tuto bledou tvář vidět umíratí u mučednického kůlu."

Po těch slovech vzal kus masa a donesl je ku člunu, kde zajatec byl ponechán.

"Má zajatý hlad?" tázal se.

"Ano!" odpověděl Cesar, "ale já nebudu jísti, a zítra můžete hoditi do řeky moji mrtvolu."

"Zajatec jest zbabělec," pronesl Mišenec, "on se bojí mučednického kůlu a dává přednost smrti hladem."

"A vy jste špinavé zvíře," vykřikl Cesar rozčileně, "jděte ode mne, váš dech jest mi nepříjemný." —

"Ha, tuto urážku odvoláte, jako že jsem živ," vztekal se Mišenec.

"Vlastníma rukama vyrvu vám z těla maso kus po kuse, jestliže nevezmete svá slova zpátky."

"Dělejte, co chcete," byla odpověď Cesara, "jen mne nechte samotného."

"Co tomu řeknou Orel Sněžných Hor a Posměváček, až se dozví, že jejich syn jest zbabělec, — který raději hladem zašel, než aby zemřel jako udatný bojovník," — vysmíval se Mišenec.

"Mrtví více nemluví," odvětil Cesar, čekaje s opravdovou úzkostí na odpověď svého nepřítele.

Kdyby byl Mišenec tušil, — že mladý muž pronesl tato slova s úmyslem, aby získal jistotu o osudu svých přátel, byl by ho nějakou lží ještě více potrávil, ale on nic takového netušil; on neměl ani potuchy o neobmezené důvěře, jakou skládal mladý muž ve svého otce — Gabriela.

"Kdyby vaši přátelé byli mrtví," odpověděl proto Mišenec s úmyslem, aby duševní muka zajatého ještě zvýšil, "bylo by jim blaze. — Oni ale nejsou mrtví, žijí a přece budou obětí hladu, poněvadž nemají žádných zbraní. Možná že se již nyní jeden vrhá na druhého, aby se vzájemně pozřeli — hahaha!"

Radostný úsměv přeletěl tvář Cesarovu, vzdor strašlivým slovům Mišence. Gabriel a Pedrillo žijí — oni již najdou prostředky a cesty, jeho stopy najítí a jej osvobodit — o tom byl pevně přesvědčen.

"Bude zajatec jísti?" tázal se ještě jednou Mišenec.

"Ano," přisvědčil nyní Cesar, "ale ne jako pes na řetězu."

"Chcete mi předpisovati podmínky?"

"Přijmu jídlo jen tenkrát, když mi uvolníte ruce."

Aniž by slova promluvil, — pozvednul silný poloiňan spoutaného zajatce a odnesl ho poblíže ohně, kde mu rozvázal ruce. Mišenec ovšem dobře si byl vědom, že nesmí nikde zanechatí nějaké stopy po zajatém k vůli obou lovcům, jichž se obával více, než dal na sobě znáti, aoy jim nedal nějaké vodítko k vyhledání mladého muže. —

Opřen o kmen požil Cesar hladově předložené mu pečené maso a radoval se současně z uvolnění rukou, které byly již dvanáct hodin svázány.

Když skončil jídlo, byl opět svázán a odnesen do člunu, načež bylo pokračováno v plavbě.

Když se plavili kolem Vlčího ostrova, těsně kolem jeho břehu, oba lupiči vrhli pohled na známou jim světlinu, která skrývala jejich poklady, a seznali, že vše jest tak, jak to opustili; žádná lidská noha nevstoupila na ostrov během jejich nepřítomnosti.

Než dorazili k známé nám souťsece, jež později byla by se téměř stala osudnou Gabrielovi, Pedrillovi a jejich společníkům, vystoupil Mišenec se svým otcem a ostatními, a ukryli člun ve vysoké trávě, aby v další cestě pokračovali pěšky. Cesarovi byly rozvázány nohy. Ve vysokých travinách nemohl zanechatí žádných stop. —

Po několika hodinách chůze přišli na tlupu Indiánů kmene Lipanů, kteří svou loupeživostí zvláště byli pověstní. Když ti uslyšeli, že se jedná o lupičskou výpravu k Buvolímu jezeru, byli okamžitě připraveni, připojit se k Mišenci. Timto přírůstkem vystoupil počet Mišencovy tlupy na čtrnáct mužů, jeho v to počítaje.

Dříve než se vydali na další pochod, přivedl jeden z Lipanů onoho Komanče, kterého Mišenec s ujištěním přátelství poslal zpět k Zářícímu Paprsku, a prostřednictvím kterého Gabriel a Pedrillo teprve s jistotou zvěděli, že je Cesar dosud živ.

Poněvadž Lipani měli v blízkosti řeky ukrytou lodici zvanou pirogue (člun větší než canoe), ale soutěskou již prošli, bylo ujednáno pokračovati na další cestě v této lodici, ježto ta byla dosti velká, aby mohla všechny pojmouti.

Cesar nyní následoval své věznitele se zvýšenou odvahou. Věděl, že zajatý a opět propuštěný Komanč ho spatřil, a nepochyboval, že narazí na Gabriela a Pedrilla, takže tito zcela jistě budou uvedeni na jeho stopu; neboť do-

bře upozoroval, že Komanč zřejmě se zajímal o přítomnost zajatého bělocha a že ho bedlivě pozoroval, když u ohně Lipanů byla vedena rozmluva, které sice nerozuměl, dobře ale, jak se zdálo, Komanč. —

Lodice, vzdor rychlosti, jakou se taková plavidla vyznamenávají, nebrala se ku předu tak rychle, jak by si byl přál Mišenec. Lipani měli sebou totiž pálenku a tak statečně si přihýbali, že výstupy, které přiváděla jejich opilost, několikrát hrozily skončiti krvavě. Po opilosti nastoupila u nich ospalost, a tak dospěla tlupa teprve při východu slunce k vidlici Červené řeky, cíle to jejich cesty, kdežto Mišenec doufal, že ještě večer předešlého dne tam dorazí.

Tomuto zdržení měli Gabriel a Pedrillo co děkovati, že vzdor překážkám, jež je potkaly při jejich dobrodružné plavbě, jejich nepřítelé neměli žádného velkého náskoku.

Údolí vidlice poskytovalo imponantní a romantický pohled. — Dvojitý řetěz v pohoří obklopoval je po obou stranách. Na severu jsou to strmé hory, jejichž vrcholky jsou obklopeny mračny, nebo, dle ročního počasí, diadém oslepujícího sněhu. Na jihu patří oko na jiný řetěz hor, kde zející propasti a strmé skály z tmavé žuly vítají poutníka.

Asi deseti milová vzdálenost dělí od sebe tyto horské řetězy. Mezi nimi tekou od západu k východu dvě řeky, z nichž jedna skoro vždy jest vyschlá a druhá protéká klidně mezi svými břehy, jež jsou pokryty vysokou, hustou trávou. Místo, kde se obě řeky spojují, zváno jest vidlici Červené řeky, nebo také Červená vidlice. —

Krátkou vzdálenost před stokem obou řek nalézá se v Rio Gila brod, který člověk obyčejně postavy pohodlně může přebrodiť. Tento brod vede na bahnitou půdu, jež se rozkládá mezi oběma řekama, které se zde sbíhají v ostrém úhlu, aby své spojení uskutečnily. Tato bahnitá půda povstala rozvodňováním proudů v

době dešťů: jen s nebezpečím života lze ji projíti, neboť při každém kroku může člověka pohltnout plazivým rostlinstvem šalebně pokrytá laguna, z jejíhož sevření nemožno se více dostat.

Zvláštností tohoto terrainu jest těsně u Červené řeky se nalézající bobří rybník. Tato pozoruhodná zvířata, jejichž pile a obratnost v provádění umělých staveb jest známá, vybrala si zaplavením utvořený rybník ku svým stavbám a postavila tam přes Červenou řeku silnou hráz.

Místo, na němž provedeny byly bobří stavby, jest chráněno z jedné strany novým řečištěm, na druhé straně řečištěm vyschlým.

Na pravém břehu Červené řeky, jež po spojení s Rio Gila dále nese své jméno, nacházel se v době našeho vyprávění hustý podrost, který směrem k prairiím, na něž hraničil, stával se řidší a řidší. Levý břeh byl porostlý travinami ve výši muže a ve vzdálenosti asi čtvrt hodiny bylo zřítí lem pralesa. Za tímto pralesem prostírá se Buvolí jezero, kde jsme spatřili dona Diega s jeho lidmi na lovu koní. Červená vidlice jest vzdálena od Buvolího jezera asi hodinu cesty.

Bylo nutno popsati čtenářům přesně polohu půdy, neboť následující příběhy budou se zde odehrávati, a proto jest třeba znáti místo, aby bylo možno sledovati a rozuměti událostem, jež se zde vyvinou.

Zřídka kdy objeví se nějaký člověk v tomto romantickém údolí; jen někdy ukáže se na skalách jižního pohoří osamělý lovec, někdy též člun některého Indiána tiše se sune po vodní hladině, a jeho majitel hledá stopy některého lovce bobrů, který položil své pasti u Červené vidlice.

Mišenec a jeho společníci našli krajinu jako vymřelou.

"Dokaž jednou," pravil tento hrubým tónem k svému otci, když s plavidlem přistáli u břehu, "že dovedeš také něco jiného, než jen pít kořalku. Jdi se zajatcem na druhý břeh a ukryj se tam s ním v onom bavlíkovém křoví. Viš,

že zajatý patří Červenému Ptákoví." —

Rudá Ruka, který vzdor naléhavému napominání svého syna opil se společně s Lipany, namáhal se před synem tento svůj stav ukryti.

"Zajatý patří Černému Ptákoví," blábolil, "holubička Buvolího jezera mému milovanému synovi. Já vím, já vím —"

Mišenec neodpověděl, nýbrž změřil svého otce opovržlivým pohledem; tento trhl rameny, — a člun s ním a se stále ještě svázaným zajatcem, byl třemi Indiány dopraven na druhý břeh. Jeden z těchto pomohl Rudé Ruce doněsti zajatce za Mišencem označené křoviny a zůstal zde, aby pomohl Rudé Ruce vězně střežiti; když pak druzí dva Indiáni s člunem odpluli zpět, ani nejmenší stopa neprozrazovala lidskému oku, že za křovím nalézají se tři lidé.

Člun byl Lipany vytažen na břeh a ukryt ve vysokých travinách. Potom rozdělil Mišenec Indiány po břehu řeky tím způsobem, že mohli přehlédnouti celou krajinu. Vysoké traviny úplně je skrývaly, ačkoliv oni mohli přes ně vše dobře viděti. Mišenec přikázal svým spojencům, aby dávali dobrý pozor na příchod Černého Ptáka a jeho tlupy, a téměř řekli, že on, Mišenec, hrzy se vrátí, kdyby snad Černý Pták dříve se dostavil, než on bude zpět.

Potom sňal ze svých vlasů Indiánské ozdoby, smyl s obličejě pomalování a vyňal z přivezeného balíku několik kusů šatstva, po jehož obléčení podobal se lovcí buvolů, jaké jsme poznali v ležení dona Diega. Klobouk se širokým okrajem doplňoval tuto proměnu, a kdyby nyní někdo byl uviděl tohoto nebezpečného pohraničního lupiče s nedbale přehozenou puškou přes rameno kráčetí lhostejně, tu i naši známí byli by ho v prvním okamžiku považovali za neškodného lovce, z něhož nepovstával žádný strach.

Ubíral se k pralesu a cílem jeho cesty bylo Buvolí jezero.

Šedm dní uplynulo od té doby,

kdy potkal s Rudou Rukou dona Diega, senátora a donu Dolores. Poněvadž mu bylo dobře známo, za jakým účelem ubírají se tito k Buvolímu jezeru, a poněvadž také věděl, že po šťastném lovu bude třeba dalších deseti dní, než lovci pomocí hladu rozčilená zvířata tak daleko přivedou, aby je mohli svázaná odvésti, mohl počítati s určitostí, že celou společnost ještě zastihne u Buvolího jezera.

Jeho domněnka se potvrdila, — když asi po hodině chůze řidšími stromy spatřil jezero a stany dona Diega a dony Dolores, a hluk lidských hlasů a řehot divokých a krotkých koní k němu zaléhal.

Chtěl si najíti místo, z kterého, aniž by sám byl spatřen, mohl pozorovati počínání v táboru lovecké výpravy. Mráček nevole objevil se na jeho tváři, když takové stanoviště našel a ohavná nádržka unikla z jeho rtů.

Spatřil totiž asi půl tuctu osedlaných koní, z nichž tři svým nádherným postrojem nasvědčovali, že patří panstvu. Dva služkové drželi tyto koně za uzdy, — kdežto Enki, mladý lovec koní, stál v nějaké vzdálenosti a od starého lovce buvolů zřejmě přijímal nějaké návody.

Oblíčeji Mišence brzy ale se rozjasnil, když vystoupil don Diego se senátorem ze stanu a hned poté také dona Dolores, oblečena ve světlé jezdecký šat, přiblížila se k pánům. Nebyly to přípravy k odcestování, které zde viděl, — nýbrž platily jen zábavné vyjíždě, jak svědčily obleky panstva.

Opatrně plížil se Mišeneček podrostem, který jej tak kryl, že se mohl dostat co nejbližší k mytíně u jezera, aby mohl vyslechnouti řeči společnosti a zvědět cíl jejich jízdy.

Velmi brzy dosáhl svého účelu, neboť přišel právě v čas, aby slyšel, jak lovec buvolů mladému Enkimu popisuje položení bobřího rybníka u Červené vidlice a brod, kterým třeba jeti, aby se dostali na druhý břeh Rio Gila. Opatrně stáhl se Mišeneček zpět. — Slyšel dosti, aby si mohl vymyslet plán.

Když společnost od Buvolího jezera o čtvrt hodiny později projížděla lesem, nebylo po obávaném pohraničním lupiči nikde ani stopy.

Nádherné počasí, ve spojení s majestátním klidem pralesa, mělo své účinky na cestující; aspoň tomu tak bylo u dona Diega a dony Dolores, neboť oba patřili snivě na měnící se obraz, který se zde jejich očím naskytoval, a zdáli se býti nepříjemně dotčeni světáckým žvástem senátora, který se namáhal během jízdy zavést konversaci, která se hodila sice do nějakého salonu, ale ne do pralesa, do velkoleposti jižní vegetace.

Don Diego byl příliš pozorným mužem, aby dal na jevo svou neolibost nad takovou zábavou; naproti tomu dona Dolores nijak se nenamáhal potlačit svoji nevoli. Lehce udeřila svého koně, cvallem popojela nějakou vzdálenost, a oddala se pak opět svým myšlénkám. Že zaujímal v nich první místo Fabio, nyní don Cesar, není třeba podotýkati. Kdyby byla měla mladá dáma potuchy, jaké strašlivé nebezpečí tomuto hrozí, nebyla by bývala tak bezstarostná, jako byla při této jízdě.

Když se dostali blízko k řece, postavil se Enki v čelo průvodu, aby vyhledal popsany mu brod a úlohu, na kterou byl nemálo pyšný, k spokojenosti svého panstva provedl.

Enki byl však přece ještě jen příliš nováčkem v divočinách, aby dle daného mu popisu ihned najíti mohl správnou cestu, proto zadržel koně, aby se orientoval. Don Diego zpozoroval nerozhodnost mladého muže.

"Nejste si dobře jist, zda se ubíráme správným směrem?" tážal se. —

"O ano, señore," — odpověděl Enki, "chtěl jsem se jen přesvědčiti." —

"Vidíte tam toho muže na břehu řeky, ten nám dá vysvětlení," pokračoval don Diego, ukazuje na jakéhosi muže, který s bezstarostností zálesáků stál u vody a se zvláštním potěšením házel ma-

lé kamínky po hladině vodní a s velkou pozorností sledoval jejich let. —

"Myslel jsem, že tento břeh řeky není obýván," pravil úzkostlivě senátor.

"Jest to nějaký lovec bobrů, — který poličil své pasti a nyní jest mu dlouhá chvíle," mínil don Diego bezstarostně.

Zatím se přiblížili k onomu muži tak, že na něho mohli zavolat, aniž by však tento dal si námahu, ohlédnouti se po bližším se průvodu. —

"Hej, příteli!" křičel Enki, "nemůžete nám říci, kde se zde nalézá brod, a jsme-li na správné cestě k němu?"

Mišeneček — byl to on — obrátil se po této otázce, a zamával na pozdrav kloboukem, když spatřil dona Diega s jeho dcerou.

"Vy chcete k bobřímu rybníku?" vyptával se.

"Tak jest, příteli," odpověděl don Diego, "chcete-li nás vésti, nebude mi záležeti na dobré odměně."

Mišeneček se opovržlivě usmál.

"Co by si počal lovec bobrů s penězi," řekl, "mně jsou mé pasti milejší. Chcete-li však vše si jen prohlédnouti, a slíbíte-li mi, že nebudete střeleti, aby se zvířata nepolekala a nebyla rušena v jejich práci, pak vás zavedu k jejich stavbám."

Nevyčkal odpovědi panstva, nýbrž dal se na pochod, pokynuv jim rukou, aby ho následovali.

"Ten muž se mi nelíbí," šeptal senátor donu Diegovi.

Ten se usmál.

"Buďte bez starosti," pravil, — "tito lovci bobrů jsou sice zvláštní, ale nevinní lidé."

"Mně připadá, jako bych byla tento obličej již někde spatřila," mínila Dolores, již se zmocnila zvláštní skličenosť, ježto během rozmluvy cizince s jejím otcem, zachytila zvláštní pohled lovcův, pohled, který na ni působil jako pohled hada na ptáčka.

Když Mišeneček ušel kus cesty, zůstal státi a vyrazil ze sebe tři zvláštní zvuky.

"Co to má býti?" tážal se při-

sně don Diego. popohnav koně těsně k Mišenci.

"Dal jsem znamení svému společníku, který se zdržuje u stavby bobrů, znamení, že přicházím se společností," klidně odvětil bandita. "Taková opatření jsou při životě v divočinách nutná. Jestliže chováte vůči mně nedůvěru, nemusím vás vést."

"Nedůvěru nechovám," prohlásil don Diego, jsa uklidněn na pohled nevinnou odpovědi Mišence, "ale —"

"Nuže, pojďte," přetrhl lupič každé vysvětlování a obrátil se k další chůzi.

Mlčky jela společnost dále, jakási úzkost na každém spočívala, již si nemohli vysvětliti.

"Jsme na místě," ozval se konečně bandita, zůstav státi.

Byli na místě, kde Lipani přistáli s jejich člunem.

Enki prohlížel si pátravě krajinu. —

"Podle daného mi popisu musí se nalézati brod nad spojením těchto řek," pravil, "a my se nacházíme pod ním."

"Váš zpravodaj se asi zmýlil," odvětil klidně Mišenec.

"Voda na tomto místě také není tak mělká, aby bylo viděti dno," tvrdil Enki.

"Lijáky v posledních dnech vodu zkalily," zněla odpověď Mišence.

Oba doprovázející je sluhové na pokyn dona Diega popohnali své koně ku břehu.

"Dovolte," obrátil se Mišenec na dona Diega, "abych se mohl posaditi na jednoho koně za jezdce, poněvadž brod následkem deště ů jest poněkud hlubší, než bývá obvykle."

Don Diego mlčky vyhověl žádosti bandity.

"Pobídněte koně přímo do řeky," kázal sluhovi Mišenec, usednuv za něho.

Snad že se kůň bál vody, nebo že bandita nějakým koni nepřijemným způsobem dotknul se jeho slabiny, zvíře se vzpínalo a nechtělo jíti ku předu.

"Pojďte k nám," volal Mišenec na druhého sluhu, "půjdou-li

koně vedle sebe, budou se méně báti."

Sluha uposlechl, a skutečně nyní oba koně vešli do vody.

Sotva se tak stalo, Mišenec vydal skřek, při němž všichni přítomní se zachvěli, a který byl ze všech stran opakován; současně vnořil bandita svůj nůž do těla před ním sedícího nešťastného sluhu, vhodil tohoto do vody, — chopil se uzdy koně, a dříve než tomu mohl zabrániti druhý sluha, také tohoto zasáhl nůž Mišencův a také on byl svržen se sedla do řeky.

Vše se odehrálo tak rychle, že don Diego neměl času postaviti se na obranu. Senátor, úzkostí a strachem jat, chtěl se dáti na útěk, ale než otočil koně, pohlížel do děsně pomalovaných obličejů Lipanů, kteří na první znamení Mišencovo se připravili a tiše shromáždili a na druhé znamení vrhnuli se na společnost. Dříve než don Diego a senátor mohli si uvědomiti, co se děje, byli strženi s koní a leželi svázáni na rukou a nohou v trávě. Enki, který vjel hned za oběma sluhy do vody, unikl noži Mišencovu jen tím, že svého koně strhnul stranou a bodnuv ho ostruhami, dostal se s tímto do středu řeky, kde byl rychle unášen proudem.

Dona Dolores, která při této strašlivé scéně seděla nehybně a se ztrnulým pohledem na svém koni, zavřela pojednou oči a svezla se se sedla. Mišenec však již byl u ní a pojal ji ve svou náruč. Děs a hrůza projely jí tělem při tomto doteku, ještě jednou otevřela oči, a když pohlédla do vášní znetvořeného obličejce pohraničního bandity, vykřikla srdcevrvoucím hlasem a upadla v bezvědomí. V krátkém okamžiku, — který nastal mezi jejím výkřikem a bezvědomím, zdálo se jí, že zaslechla hlas někoho jiného a sice z protějšího břehu.

Onen výkřik, který zdála se zaslechnouti, pocházel opravdu z protějšího břehu a sice z úst Cesara, který poznal hlas milované dívky a marně se namáhal svá pouta zpřetrhati.

Omdlelá Dolores byla položena do trávy v blízkosti jejího otce a senátora.

V té chvíli hlásil jeden Lipan, že na protějším břehu Rio Gila ukazuje se mračno prachu, že se tedy pravděpodobně blíží Černý Pták se svými lidmi.

Vlající péra ve vlasech, ostří kopí, jež bylo zříti v mračnu prachu, jakož řev, který brzy nato nastal, potvrzovaly správnost této domněnky.

Asi v deseti minutách dorazila tlupa na protější břeh a pustila se brodem, aby se připojila k Mišenci. —

Černý Pták poznal okamžitě Mišence vzdor jeho přestrojení. Popojel k němu a podal mu ruku. Jeho zrak byl zasmušilý, — jeho chování vážné a odměřené.

"Můj bratr má již zajatě," pravil, ukazuje na v trávě ležící osoby.

"Nejen tyto, nýbrž také mladého bojovníka z jihu," odpověděl pyšně bandita.

"A co se stalo s Orlem Šněžných Hor a Posměváčkem?" tával se Černý Pták. "Já jsem svěřil mému bratrovi jedenáct bojovníků, — kde jsou?"

Hlas náčelníkův zněl ostře a úsečně.

"Tvoji věrní bojovníci zemřeli hrdinskou smrtí," zněla odpověď Mišence. "Můj bratr jest pro to nespokojen, a jest na mne hněvív, ale neobléhal on jeden den a jednu noc ostrov na Rio Gila, aniž své nepřátele usmrtil? Neztratil při tom své bojovníky? — Rámě Černého Ptáka jest ochromeno, — jeho bojovníci zemřeli a jeho nepřátele unikli. Já ztratil své bojovníky, ale mladý válečník z jihu jest mým zajatcem; Orla a Posměváčka jsem odzbrojil, oni jsou dva mrtví muži, vydáni na pospas hladu a divokým zvířatům."

"Orel a Posměváček jsou nám v patách," odpověděl vážně Černý Pták, "na jejich cestě usmrtili mnoho našich bojovníků."

"To není pravda," vykřikl Mišenec rozhorleně.

"Od kdy lhal Černý Pták?" — pyšně pronesl náčelník. "Nevěříš-

li mým slovům, tedy vyslechni, co tito ti řeknou."

Pokynul svým lidem a z tlupy vystoupili tři muži. Byly to zbytky z oněch, které vedl Antilopa, a kteří se podíleli na boji v soutěsce. Tito tři muži se zachránili, narazili na Černého Ptáka a s ním sem přitáhli.

Mišenec se nyní dozvěděl k svému nemalému ustrnutí, že Gabriel i Pedrillo jsou opatřeni zbraněmi, že se spojili se Zářícím Pariskem a jsou na jeho stopě.

"A kde jest bojovník z jihu?" tázal se Černý Pták.

Mišenec ukázal na protější křoví.

"Zemřel!"

Radostný křik byl odpovědí na toto prohlášení náčelníka, a Indiáni měli se ihned k vykonání příprav k nastávajícímu mučení, které muselo být urychleno, aby bylo skončeno ještě před příchodem Gabriela a jeho společníků.

Mezitím nabyla dona Dolores opět vědomí a s nepopsatelným nářkem vrhla se na spoutaného otce, který v bezmocné zlosti ulehčoval si vzteklymi nadávkami proti původci tohoto jejich nešťastného osudu.

"Upokojte se, přáteli," posmíval se mu Mišenec, "váš život bude lehce vykoupen několika pytlíky piastů a také tohoto mladého pána. Co se týče vaší dcery, tu uvedu do svého wigwamu a stane se ženou udatného bojovníka."

Dona Dolores zděšeně vykřikla. —

"Holubička jezera bude se mítí dobře u rudých bojovníků," posmíval se dále Mišenec, "nemusí se báti. Až se ji u nás nebude více líbiti, může se vrátiti k svému otci."

Aniž by se dále staral o nářek dívky a kletby jejího otce, obrátil se, aby dohlédl na přípravy k nastávajícímu mučení.

Po krátké době bylo Černému Ptáku oznámeno, že mučednický kůl jest již postaven.

"Přived'te tedy zajatce," rozkázal.

Na Mišencův pokyn byl člun

spuštěn na vodu a obsazen několika bojovníky, kteří veslovali k protějšímu břehu.

"Konečně," zabručel Rudá Ruka, který pozoroval ze svého úkrytu události na druhé straně. — "Nyní se držte," obrátil se k Cesarovi, kterého pozdvihl a postavil na nohy, "chcete-li něco zpívat, nikdo vám v tom nebrání. — Bojovník může svůj zpěv umírajícího pěti nerušeně."

Marně se Cesar namáhal udržeti se na svých oteklých nohách.

"Sejměte mi aspoň ty provazy," pravil, "na útěk přece není ani pomyslení."

"Na to bych také nenechal dojít," surově pravil Rudá Ruka.

Po těch slovech uvolnil Cesarovi pouta. Tento protáhl údy a vrhl toužebný pohled na křoviska na rovině se prostírající. — Stále ještě doufal, že Gabriel a Pedrillo přispěchají mu ku pomoci, že ale tato naděje byla asi marná, jevílo se mu nyní jasně. — Člun s Indiány dostal se již do prostřed řeky — ještě několik minut a všemu bude konec.

Hluboká beznadějnost zmocnila se mladého muže, když v myšlénkách svých loučil se se životem, který před chvílí měl pro něho ještě vyšší cenu, když zaslechl onen výkřik z protějšího břehu, v němž okamžitě poznal hlas dony Dolores. Co to mělo znamenat? Byla zde v blízkosti a v nebezpečí? —

V tom okamžení zazněl sem od bobřího rybníka křik — Cesar sebou trhnul.

"Gabriel a Pedrillo," vykřikl radostně a odpověděl na dobře mu známý hlas svých přátel jásavým voláním.

"Bílý pes!" zařval zuřivě Rudá Ruka a pozdvihl nůž.

Cesar uchopil ozbrojenou ruku svého nepřítele; mezi oběma nastal zápas, v němž Cesar proti silnějšímu protivníkovi a následkem slabosti svých dlouhou dobu svázaných nohou a rukou povstalou, podlehl a svalil se na zem. —

(Pokračování.)

DOPISY.

OWOSSO, MICH.

Čtená redakce! — Přirovnám-li starší čísla tohoto listu s poslední dobou, nebo spočítáme-li dopisy v některých tak zvaných "ne-stranných" časopisech, musíme s lítostí přiznat, že hodně pokulháváme jak na počet, tak na rozmanitost náhledů, za shora uvedenými. — Proč ochabuje zájem našich dopisovatelek i dopisovatelů, do všech našich publikací? Proč se necháváme předčít jinými? Toho si nemohu nijak domyslet. — I kdybych snad uhodl pravou příčinu, sazeč by to sotva zde vytisknul. Proto ponecháme si svůj úsudek pro sebe. A k vůli rozmanitosti napíši pár řádek o všelichems. — Snad někdo namítne, že tento časopis jest výhradně jen pro ženské dopisovatelky, ač se ve valné většině rodin čte jak ženami tak mužským pronárodem. — Když je vyhrazen pro ženy, proč tedy nepíší?

Všecká čest takovým dopisovatelkám jako jsou pí. Trnáčková z Oregonu, a pí. Pírová z Pa., nejen že dovedou poučně psát, ale dovedou svoje myšlenky podat krásně ve verších. Jak jsme četli posledně od paní Trnáčkové báseň: Podzimní. K napsání takových řádků je potřeba mnoho času, mnoho přemýšlení, nejvíce však lásky k dobré věci. Takové dopisovatelky básničky zahanbují nás muže jak svoji učeností, tak svoji obětavostí pro dobrou katolickou četbu. Přičítám (na omluvu nás mužů), to naše škaredohlidství té těžké depresní době, která nás muže daleko více křuí nežli naše lepší polovice, které již od přírody jsou více veselejšího ducha. Jsou trpělivější a bezstarostnější nežli jsme my — prý silnější pohlaví. Důkaz nám dává případ Hanáckého sedláka, který za noční velké bouřky se strachem modlil, co vedle něho jeho manželka spokojeně si uchrupovala. Muž ji budi s ustrašenou otázkou: Prosím tě stará, jak můžeš tak spát, dež je venko sódne deň. — A jož tróbile? ptá se žena. — Jesle né, tak co plkáš

vo strach. — Ještě abych dokončil tu řeč o tom psaní básní. Víme všichni, že to jest umění, jako třeba hudba, malířství, a jiné krásné dary dané Bohem již od narození někomu. Tak jsem četl kdesi, jak prý dítě-chlapeček ani ne tříletý, ač ještě neuměl abecedu, popsal verši celý koš v němž léhal. Já ty verše neviděl, nechci se na to dušovat. Kdybych uměl tak psát zajímavě, a měl více času, jako napsala ony dva dopisy paní Kamenická z Clevelandu o svojí cestě do Washingtonu, mohl bych vyplnit celou stránku České Ženy o poměrech našich zde v Mich. Dalo by se napsat o farmářství, o záležitostech osadních, jak by to bylo krásné a užitečné, kdyby v každé smíšené osadě bylo všem stejně vyhověno. Jak by to mnohé vlažné katolíky rozechvělo, kdyby aspoň občas uslyšeli zpívat v kostele u naší krásnou Mariánskou píseň: "Tisíckrát pozdravujeme Tebe", neb tu naši Velehradskou: "Bože, co's ráčil před tisíci lety." Ten mateřský zpěv, s nímž nás matičky uspávaly, dovede nejlépe potěšit, nejvíce by lid do kostela přitahoval. Žel, nemáme každý stejně demokratické smýšlení, nerozumíme všichni stejně listům sv. Pavla, jež psával Korintským. — Proto nechme vše, ať to běží nebo leží, a začněme o něčem jiném psát.

Že je zde v jižním Mich. hodně krajanů, jak v městech, tak na farmách usazeno, mohl se každý přesvědčit, když spojené spolky Detroitské dávaly v přírodě operu, tu naši věčně mladou, věčně krásnou: Prodanou Nevěstu. — Herci byli z Clevelandu, a účinkovalo jich na jevišti snad prý půl druhého sta. Viděl jsem již před tím "Prodanou Nevěstu" hrát v divadle na jevišti, avšak zde v přírodě na volném trávníku, jako na vesnici v Čechách, kde bylo vše jako přirozené, kostel, hospoda, komedianti, ba ani baba s kyselými okurkami nescházela, byla milejší jako zcela přirozená vesnická poutní zábava. Návštěva byla veliká. Mohla však býti o mnoho větší, kdyby pořadatelstvo bylo

předem více oznamovalo, agitovalo i mezi našimi katolickými osadníky. — Radil bych, bychom se zamerikanisovali, a vždy svorně ku cti našeho národa pracovali. — Nemají a nikdy mítí nebudou všichni lidé stejně správné pochopení pro dobrou věc. Jako na příklad ten ženich. Možná že již to víte, jak ten rozuměl zábavě. — Pakli ne, tedy Vám to povím. — Přišel k nevěstě, a ta aby ho bavila, nebo aby se pochlubila s uměním, sedla k piánu, a hrála. Ženich ze slušnosti poslouchá. Jak ji hra lehce jde, pak ji pochvaluje hudbu a její šikovnost v prstech. A naše Besi umí hrát tak, že ani Smetana nedělá obtíže. (Bedřich Smetana, skladatel operní hudby.) Přispíší si její matka s pochvalou dcery, ženich aby to potvrdil povídá: Mě smetana též né. Za to podmáslí by mě strhalo. Všichni, kteří čteme v denním tisku, o neutešených poměrech v naší drahé staré vlasti, přirovnáváme to nadšení, ty velké nádeje, jež nás povznášely k obětem pro svobodnou vlast zrovna nutily. Přirovnáme-li jak bylo před 17 lety a jak vše nás zklamalo dnes. Skoro litujeme obojích — našich bratří v kraji. krásném na pohled. To asi je vše co stejně mohou užívat. Nás též, kteří jsme tehdy tak ochotně pracovali pro ně. Proč jen nedovede náš český lid sám sobě vládnout. Proč místo svorné lásky, užitečné práce, vybíjejí svoji energii v strannictví, atd., atd. Dle mého skromného mínění, President Masaryk je veliký idealista, který se domnívá, že všichni lidé jsou andělé, že všichni jsou tak zásadně uvědomělí, jako je on sám, což na počátku nové vlády užítu nepřineslo, co lid spíše rozladilo, nežli v demokratickém smýšlení poučilo. Dle mého mínění měla býti v České republice jen jedna, státní úřední řeč. Česká. Po příkladu našich slavných Spojených Států, svobodu každému stejnou, ať si mluví, zpívá, modlí, čte, vzdělává se, každý ve svém mateřském jazyku. Avšak úřední řeč měla býti jedna, jako je v celém Německu úřední řeč německá, v Itálii tali-

jánská, ve Francii, francouzská. Jsou i tam všude různá nářečí, daleko rozdílnější nežli u nás, avšak oni všichni se hrdě hlásí k jednotnému národu, jen v tom jsou silní, vážení, prosperující, že se spojují v jeden celek. Bohužel, u nás ve staré vlasti jsou někteří, již vidí jakési "Fata Morgána", v drobení se na bezvýznamné nářůdky. Nebylo by toho, kdyby ze všeho neplynulo — zlato a sláva.

Frant. Zemla.

OMAHA, NEBR.

Čtená redakce České Ženy a její čtenáři! — Máme již po prázdninách. Děti osvěženy vrátily se do škol k vážné práci — a podzim tu. Stíny se prodlužují, listí se barví. Vzduch jest prosycen smutkem, který nás naplňuje mlčením. Vždyť se přece s něčím milým loučíme. S pomocí Boží země už dala všecko, co se za celý rok v ní a na ní urodilo. Když se člověk rozhlédne po té přírodě, nikde tak není znát velký spěch celého roku jako na podzim. Zatím co se sklízí poslední Boží dary země, vláčí se již půda a podorává pro příští jaro. Čas zániku a nového žití počíná. Přirovnáváme podzim k stáří — člověk účtuje čím byl, co vykonal a jak se uplatnil. Co tak dlouholeté odběratele České Ženy, manželé Louis Vančurovi, z čí. 1408 16. ulice, společně se bavili vzpomínkou na jejich oslavu 25-letého sňatku, klub Starých Osadnic a přátel, (oslavenka je členkou klubu) překvapil oslavence. Počasí bylo krásné, takže se sešlo hojně jejich přátel. Předsedka A. Rychlá přála jim za klub, aby ve zdraví dočkali se zlaté svatby. P. Vančura oblekl si svatební "Prince Albert", aby ukázal, jaký byl z něho švihák, a přáno mu, aby jej opět mohl obléci při zlaté svatbě. Při veselé zábavě a dobrých zákuscích domů se ani žádnému nechtělo.

Vážení manželé Wotawovi z č. 2214 již. 15 ul., dlouholetí odběratelé České Ženy, a obyvatelé St. Louisu blíže tiskárny Č. Ž., 1611 So. 11th St., slavili dne 11. října zlaté jubileum svého manžel-

ství. Sňatku poželhal před půlstoletím dp. Čoka v malém chrámu Páně sv. Václava na 13. ulici a svatební hostinu měli v domě rodičů ženicha na William ul., nežli byla postavená Havlíčkova Národní Siň. V rodinném kroužku a přátel, neb churavost pí. Wotawové nedovolila oslavu hlučnou, odbývala se slavnost v domě zete a dcery F. J. Heřmanských na Bellevue Blvd. Oslavenci a hosté zasedli jak v pohádce k (Zlatému Stolu). Výzdobu stolu upravil synovec, p. W. Wotawa je odborníkem (Art decorator). Dcera pí. Heřmanská byla milou a snažlivou hostitelkou a hleděla, aby její milí rodičové měli milou upomínku na oslavu zlatého jubilea. Manželé Wotawovi mají dvě dítka. Syn Edward J. je profesorem B. S. hudby a zpěvu (Liberal arts) na universitě v Louisville, Kentucky, a dcera Frances je manželkou lékárníka p. F. J. Heřmanského, dva vnuci a dvě vnučky. Syn Eduard nebyl přítomen, ale mluvil s rodiní z Kentucky. Přál jim jak lásky hodný syn je schopen a slíbil, že o Vánocích si vše vynahradí. Oslavencům se dostalo mnoho krásných a užitečných darů, květin, telegramů, dopisů i přání. — Na svatbě před 50 léty jsem též byla přítomná, a neopomenula jsem též se účastniti překvapenky, kterou uspořádaly členky sboru Vlastislava, č. 29., J. Č. D. Odpoledne 24. října předs. Emilie Šerpanová podala oslavencům pěkný dárek s přáním, aby ve zdraví a spokojenosti se dožili ještě diamantové svatby.

V neděli, 3. října, p. a pí. Josef Proskočilovi slavili jejich zlatou svatbu. Ku cti jejich dp. Ed. Čepuran sloužil mši sv., poželhal staříčkým manželům, a měl k nim pěkné a dojemné kázání. Oslavenci a jejich 6 dětí a 3 vnuci, příbuzní zaujali přední lavice. Rodinná hostina pak se odbývala v jejich domě, a recepce pro příbuzné a přátelé jejich. 50 let jest malé slovíčko, ale dlouhá cesta života. — Připojuji své vřelé přání — Boží poželhání oběma jubilantům by Vám bylo přáno, aby dlouho zdrá-

vi mezi svými dětmi a přáteli pobýli.

V osadě sv. Václava ukončily se již anglické sv. Missie, které řídil Rev. Michal Pathe, C.S.S.S. První týden byl pro ženy a dívky. Více jak pět set se jich účastnilo. Druhý týden byl pro muže a mladíky; i ti vykonali svoji povinnost. A jak se vyjádřil dp. missionář Pathe při loučení s věřícími, bylo pochvalné i pro muže. Zvláště vyznamenal sdružení dívek sv. Anežky, a kladl na srdci všem osadním dívkám, aby též se staly "Sodalkami". Jest všeobecně známo, že pěstují dobročinnost, i jejich oltářní a uváděcí obřady při pobožnosti májové jsou konány se zbožnou úctou. Při závěrci Rev. Pathe pravil, že cizí kněz, který stále cestuje, pozná v každé osadě různé zvyky. Poukázal jakého obětavého faráře má osada sv. Václava, dp. Ed. Čepurana, ne že má na starosti farní i školní zodpovědnost, ale obětuje svůj zvláštní čas hudbě a zpěvu. Důkazem je co mladých hudebníků a zpěváků je v osadě. Stará se též o dorůstající mládež. Je známo že většina kněží jest proti tanečním zábavám v neděli večer. Dp. Ed. Čepuran věří, že tanec je zdravý sport, a dovolil pod záštitou Katol. Sokola v neděli večer taneční zábavy v Katolické Sini s moderní hudbou. Mládež potřebuje zábavu, má na ni právo, a to právo ji nikdo neupírá. Zábava může znamenat zkázu, a zábava může být i znamenitou výchovou. A přeji si, by více bylo kněží toho smýšlení v přítomnosti a počítali se skutečností. Naše osada sv. Václava pokročila o 50 let ku předu, a můžete být na to hrdi. S přáním se rozloučil, aby osadníci s modlitbou na něj pamatovali. — Snad ta inspirace osady přiměla Rev. Pathe k naučení pěkného vyjádření českých jmen za tak krátkých 14 dní. Doufáme, až k nám opět zavítá, promluví k osadníkům po česku. — Klub matek při osadě je čilý, jako včelky. Stále pořádá zábavy, odpolední card party, luncheons, před posvícením již má výbor v proudu velkolepou večer-

ní karetní zábavu s mnoha cenami a lunchem. Však se mají co činiti s takovou velkou rodinou. — Letos navštěvuje školu 198 dítek, tak že výlohy jsou mnohem větší jak jiná léta. Knihy, papír a jiná vydání má Klub Matek na starosti. Každý první pátek po svatém přijímání je vystrojena společná snídaně, každé dítě obdrží velký šálek cocoa, domácí pečené koláče a čerstvé ovoce. Školáci se těší na společnou snídani jako na nějaký banket.

S pozdravem,

Lena Miškovská.

LINWOOD, NEBR.

Ctění redakce! Posílám \$2.75 na Českou Ženu, a aby nešla obálka tak prázdná, napíšu pár řádků. Ale co psát? O počasí? To je teď trochu studené. Na včerejšek přšelo a přimrzalo, ale jak vysvitilo slunce, tak se to rozešlo. Abych psala o úrodě; ta byla rozdílná: někdo měl dost a někdo nic. Pšenice, na kterou přišel rez, sypala málo, a je jak kmin. Oves byl dost pěkný, a korna taky je všelijaká. Některý kus je pěkný, a druhý vedle nedá víc jak 5 bushů. To sucho tomu moc ublížilo. Zahrádky byly taky dost špatné. Všeho bylo drobet, ale musíme být rádi, že máme aspoň něco. — Vloni jsme neměli nic, takže jsme museli dobytek vyprodat. Drůbež taky mnoho nemám. Vajíčka teď dost platí, ale zas nejsou. — Smetana je dost laciná, asi 24-26c.

Co ty sestřenko Rosie děláš? — Piš zase brzy. Tvůj dopis mě překvapil. Přijměte srdečný pozdrav od nás. Už nevím, co bych psala, tak budu muset ukončit.

S pozdravem na redakci a všechny čtoucí. S Bohem!

Mrs. A. J. Navrkal.

OMAHA, NEBR.

Notre Dame Akademie. — Ctění redakce a milí čtenáři! — Družinské oddělení Panny Marie nám pod vedením Julie Shedové a Marie Drahošové připravilo velmi zajímavou schůzi ku počtě Královny sv. růžence. Každá dívka této skupiny přednesla nějakou báseň

nebo promluvila o Panně Marii. Na začátku i na konci schůze jsme si zazpívaly pěknou Mariánskou píseň. Na měsíc listopad jsme si učinily předsevzetí, že budeme duším v očistci pilně pomáhati, aby se brzy dostaly do slávy nebeské. Kdybychom my samy byly v mukách očistcových, také bychom si přály, aby se někdo pěkně za nás modlil.

Velikou radost jsme měly z kytíkového růžence, který jsme právě dodělaly. To je tak: Ke konci září se na vývěsné tabuli objevil veliký růženec; ale ne skutečný, jenom nakreslený. Viděly jsme jen křížek, řetízky a prázdná kulička pro desátky. V říjnu jsme se modlily růženec. Za každých deset pomodlených růženců jsme daly kvítek z barevného papíru na místo jednoho zrnka růžence, za jiných deset prostředek do té květiny a za nových deset zlatou hvězdičku vedle zrnka. Vypadalo to tak hezky! Každému se to líbilo, nám ovšem nejvíc. Doufáme, že i Panna Maria má radost z našeho přičinění i z té naší radosti; vždyť je to Matka!

Přála bych vám vidět ty pěkné "posters", které už letos dívky zhotovily. Zvláště se nám zamlouvá ten se slovy: "An ideal girl possesses: The simplicity of a child, and the majesty of a queen." Kéž by každá z nás byla takovou ideální dívkou!

Své drahé rodiče, sourozence i bývalé spolužačky ve škole Blah. Anežky srdečně zdraví

Helena Žaloudková
z Chicaga, Ill.

Minulou středu jsme měly celodenní klanění se před Nejsv. Svátostí na úmysl sv. Otce, zvláště aby se šíření falešného komunismu zabránilo. Každou půl hodinu se klanitelky měnily. Bylo to povzbuzující, jak uctivě a zbožně si ty dívky počínaly.

Včera odpoledne — 31. října — jsme měly "Study Club Meeting." Anna Kropíková nám vyložila, že to komunistické bratrství lidi zotročuje, protože je připraví nejen o majetek, ale i o sv. víru. V čem mají potom lidé najít útěchu, ne-

mají-li náboženství? — Klára Bugleviczová rozmlouvala o tom, jak nezdrovilost nynější mládeže vede ke společenským nepořádkům. Že pravá láska k bližnímu jest jedinou cestou k nápravě, to pěkně dokazovala Louise Connors.

Naposled přišlo to nejlepší, totiž debata. Sporná otázka byla, že "Hromadění majetku je příčinou komunismu a společenských nepořádků a nepořádků." Musela bych mít dva jazyky, totiž E. Millerové a R. Kelly, abych vám jako ony dokázala, že je to pravda, a ještě jiné dva, R. Black a I. McLoughlin, abych vás přesvědčila, že je také mnoho jiných příčin, které přivodily zlo nynější doby, jako: opouštění katolického tisku, sobeckost, ztráta úcty ku povité práci, špatný příklad lehkomyšlných katolíků, touha po požitcích, kapitalismus a j.

Už jsem celá spocená tím vypisováním všeho možného, až mám i jazyk mokrá, což teprv, kdybych měla všechno vypisovat důkladně! Proto už jen pozdrav našim doma, a—puntik!

Leona Kalinová z Chelsea, Ia.

CHATHAM, ONT., CAN.

Opět nadešla doba, kdy mám obnoviti předplatné, tak při té příležitosti chci též napsati několik řádek. — Předem zdravím ct. redakci a celou obec čtenářskou. — Chtěla bych napsati něco nového z tohoto okolí, ale nevím právě nic tak zvláštního, co by mohlo čtenáře zajímat. Pomalu nám nastává zase zima. Jak krásný jest nyní pohled do přírody. Kolik různých barev spatříme, když se zahledíme na opadávající listy a ty stromy jako by umíraly. Ano, celá krajina se opět ukládá k zimnímu spánku. Polní práce budou brzy ukončeny, tak mnoho krajanů se bude zase stěhovat do města, neboť v krátkém čase budou otevřeny tabákové továrny, kde jest většina našich krajanů zaměstnána. —

Již raději ukončím a ponechám místo pro ty, kteří mají více zajímavější látky.

Ct. redakce, příkládám money

order na \$3.55 jako předplatné na příští rok a 30 centů na kalendář, na který se již těším. — Č. Ž. jsem si velmi oblíbila, neb jest v ní mnoho poučného čtení a krásné romány.

S upřímným pozdravem
Čtenářka Betty.

ENDICOTT, N. Y.

Vážená redakce a milí čtenáři České Ženy! Nejprve vám mnohokrát děkuji za uveřejnění mého dopisu. Právě je 2. listopadu, kdy slavíme svátek všech věrných dušiček. Je to svátek podzimní ozdoby, kdy příjemné šero hali tichý svět i klidně venkovské ulice. To přináší samosebou dojmavou dušičkovou náladu. Co tu oživne vzpomínek, zvláště těm, kteří jsme prožili tyto svátky ve staré vlasti. Snad tak mnohá z nás vzpomene si na své drahé, kteří nás na věčnost předešli. Snad si vzpomene na otce, matku nebo koho jiného, které již na věčnosti má, a přeje jim radost věčnou. Ale nevíme, zdali ji již dosáhli, tak pomáhejme dušičkám v očistci dokud jsme na tomto světě.

Podávám báseň:

Slzavá louka.

Byla jest louka zelená,
slzavou rosou skropena,
kráčely po ní dvě duše,
a za ní velká hřišnice.

Když k nebeským dveřím
přišly,
hned na dveře zaklepaly:
Vstaňte Petře, vemte klíče,
podívejte se, kdo tluče.

Tlučou tam, pane, dvě duše
a za nimi velká hřišnice.
Ty dvě duše mně sem pusťte,
hřišné duši odtud kažte.

Šla od nebe plakající
a svých hříchů litující.
Potkala ji Maria Panna:
"Co naříkáš duše hřišná?"

Jak pak nemám naříkati,
když se nevím kam podíti.
Vrat' se se mnou duše hřišná,
poprosím já svého Syna.

Když k nebeským dveřím přišli,
zas na dveře zaklepali.

Vstaňte, Petře, vemte klíče,
podívejte se kdo tluče.

Tluče tam, Pane, Matka Tvá,
a za ní ta duše hříšná.
Mou Matičku mně sem pust'te,
hříšné duši odtud kažte.
Ne tak, ne tak milý Synu,
odpust' duši hříšnou vinu.

Zeptej se jí, Matko milá,
kolik svátků nesvětila,
kolik pátků se postila,
kolik almužen dala.

Já jsem svátků nesvětila,
ani v pátek nepostila,
jen jednu almužnu jsem dala.
Almužna-grešlička malá,
ta ji do ráje spomáhala.

Posílám předplatné na Č. Ž.
\$2.75, a 50c sirotkům Hessounova
sirotčince, aby se sirotci modlili za
duše v očištění.

Zasílám upřímný pozdrav ctěné
redakci a celé čtenářské rodině,
jak tady tak ' za mořem.

Marie Horáková.

A. Pirová:

VZPOMÍNKY.

Mé vzpomínky se budi
tam k rodné Strážnici,
kde žití bylo krásné,
život jak v květnici,

kde luky, pole, stráně
příroda odila,
a v sladkou upomínku
do srdce vložila,

kde řeka Moravěnka
s vlnkami hučící
zpestřila kraj Moravský
a vzplála láskou k Ni,

kde kosteliček milý
u Panny Marie,
a kaplička tam malá
stulená za mlýnem,

do školy cesta vedla
okolo kapličky,
a ústa zulíbala
tam obraz Matičky.

A byt' i dlouhá doba
od těch dob plynula,
mysl se vrací znovu
kde mládež prožila.

A tichý tam hřbitůvek
mysl mou opřádá,

jenž ve stínu tam lípy
smrt' drahým ustlala.

MOTT, N. D.

Ctěná redakce České Ženy! —
Přijměte ode mě srdečný pozdrav
a díky za správně zasilání České
Ženy. Věru je to krásné čtení, že
to každý uzná kdo Č. Ž. čte. Já
ji půjčovala moji sousedce už
dlouho, ona ji chtěla, ale když ty
peníze se špatně scházejí. Byla
jsem věru překvapena, když jsem
s ní byla posledně, že dala mi pe-
níze, abych ji Č. Ž. předplatila.
Tak Vám je posílám a za odměnu
bych si přála ty obrazy, jež dá-
váte za premii.

Zasílám pošt. poukázku \$2.75.
S veškerou úctou jsem Vaše
Barbora Greenová.

PINE CITY, MINN.

Vážená redakce a všickni čte-
náři! — Polní práce se již ukon-
čuje, proto přicházím mezi Vás s
několika řádky.

Je podzim. Pravdu má pí. Tr-
náček, že jen vítr se bude všude
ted' prohánět. Den Všech Sv. a
Dušiček se přiblížil a tu zajisté
každý z nás si vroucně na duše v
očištění vzpoměl a náležitě se za ně
pomodlil. Zvláště' nezapomínejme
se modlit za mrtvé kněze.

Moc modlitby:

Lidský duch nikdy toho nepoj-
me, jakou moc má modlitba. Pro-
nikne-li až k Bohu, tu přeměňuje
jeho hněv ve slitování a oddaluje
k trestu pozvednutou ruku k neu-
věřitelné lehkosti.

Pí. Doležalové ze Shiner, Tex-
as, sděluji tímto, že jakkoli jsem
si o pícešová semena pozdě psala,
přece uzrály. Měli jsme zde dlou-
ho teplo a pěkný podzim. Díky!

Nejkrásnější květ.

Mám ve světnici obrázek, a je
tak jenom prostý a tudíž oko ne-
baví, ni moje pány hosty. Na něm
je Matka Bolesná, ji kolem věnec
zlatý, zář jasná z něho dopadá na
obličej ji svatý. A hošíček a hol-
čička tak pětilété dítky, se k Mat-
ce Boží sklánějí a skvostně drží
kytky. Jím lice rdi se v zápalu, ret
k ševlu se ladí. Ach, pomoz, Bo-
ží Matičko, nám bránka k Tobě

vadí. Vše květy Tobě neseme, co
daly luhy prosté, a také pěknou
růžičku co v zahrádce nám roste.
A pacholík a holčička před brán-
kou pořád stojí, Bolesné Boží
Máteri, dát kytičky se strojí. —
Však Matka Svatá odpověď jim
mlčky jenom dává, co její k Pánu
mrtvému se kloní smutná hlava.
A tak jakoby šeptaly ty zesinalé
rety: Hle na mém klíně spočívá
květ nade všechny květy. Tot' je
ten celý obrázek, jenž milý je a
prostý. Kéž na něm Kvítek Marie
mě žehná i mé hosty.

S pozdravem všem čtoucím

Mrs. T. Franta.

KAUFMAN, TEXAS.

Ctěná redakce a milé čtenářky
a čtenáři! — Sdělujeme Vám s ra-
dostí, že v Kaufman se již stavi
nový kostel. Bude to nová česko-
moravská osada. V roku 1918-
19 dojížděl k nám dp. František
Kowalski a sloužil mši svatou v
domově zdejšího osadníka Franti-
ška Pechala a později u nás konal
služby též dp. Karel Dvořák a dp.
Emil Gerlich. V r. 1920 se koupil
lot pro nový kostel. Od toho času
neměli jsme zde českého kněze až
před měsícem přijel k nám z Dal-
las dp. Václav Pechal sloužit mši
svatou v mexickém kostele sv. Jo-
sefa v Kaufman a na tu mši sv.
přijel též na překvapenku Jeho
Excellence ndp. Joseph Lynch, bi-
skup Dallaský. Po mši sv. k nám
ndp. biskup promluvil a daroval
dva tisíce na nový kostel pro náš
lid. Náš nový zděný kostel bude
zasvěcen sv. Anně, Matce Panny
Marie. Stavba bude zaplácena, dí-
ky štědrosti ndp. biskupa, štědro-
stí a přičinlivostí dobrých zdejších
osadníků. Jest to pro nás potěšení,
jak nám dp. Václav Pechal povi-
dal, že víra svatováclavská zde ži-
je a nadále žití bude. Nyní nevíme
jak my, členkyně oltářního spol-
ku, si zařídíme vnitřek našeho ko-
stela, zvláště když bavlna v Kauf-
man na kompresi (veřejném skladi-
šti) zhořela a všichni zdejší osad-
níci ztratili asi polovici již sklize-
né úrody. Někteří bohužel ztratili
všechno. A ted' skládat se na vni-
třek, nebo na ten účel vybírat, ne-

Obrázek, na němž uprostřed sedí v Pánu zesnulý důst. p. M. Bor, se starými pionéry, kteří ještě žili v čase 50letého jubilea usazení se prvních Čechů ve Wahoo, Nebr., a v okolí. Fotografováno 15. srpna 1924.

ní možno. Nevíme, kam bychom se obrátili, na koho bychom se spoléhali, neboť když se vybíralo na stavbu kostela, všichni přispívali štědrě, někteří dali poslední a to s radostí. A tak my členkyně oltářního spolku nové osady sv. Anny snažně prosíme velebné panny, čtenářky a čtenáře, abyste na nás pamatovali ve Vaší dobročinnosti buď peněžitým dárkem, neboť darováním některé oltářní potřeby, neboť jakýmkoliv způsobem nám pomohli si zařídit vnitřek našeho kostela. Chce-li některá Anna nebo kdokoliv buď ve vděčnosti Bohu nebo v prosbě k Ježíši, nebo v památce milých zesnulých darovati buď barevné okno, sochu, monstranci, kandelabry, patěnu, kaditelnici, věčné světlo, atd., kněžská roucha, oltářní plátna, budeme Vám srdečně vděční. Jest to posvátný účel k slávě Krista Krále a tak práce požehnaná, skutek záslužný. O další záležitosti se, prosíme, přihlaste u našeho duchovního správce, dp Václava Pechala na adresu: Terrell, Texas. A ve vděčnosti našemu vlp., že mezi námi horlivě pracuje a který nemá ani fary, prosíme též abyste Vy, kteří miníte zasílali

Vaše úmysly, kde jich bude velice třeba, pamatovali na dp. Pechala. Pomůžte to Vám i knězi. Tak všem dárcům ve prospěch našeho chrámu Páně sv. Anny voláme mnohokrát upřímně zaplat' Pán Bůh, a jest to naše vroucná prosba, aby Vám Bůh žehnal, a též nám v této práci pro slávu Boží a spásu nesmrtelných duší, zvláště ve jménu těch našich dětí, kterých nesmrtelné duše náš Nebeský Otec miluje.

Za Oltářní Spolek:

Františka Miklišová,

Aloisie Řezníčková.

— — — — —
EAST ISLIP, L. I., N. Y.

Čtená redakce a milé čtenářky České Ženy! — Předně děkuji ct. redakci za uveřejnění mého dopisu, který byl uveřejněn minulého roku asi v tomto čase. Vyhlídla jsem čtenářky z tohoto okolí Islip, by něco též napsaly do České Ženy, ale nic. Vím jistě, že každá Českou Ženu popadne s radostí, už se ji nemůže dočkat. A což když se Česká Žena zatoulá, to je běhání na poštu jestli už přišla. — Tak pište některá, nebo vy čtenářky v České Vesnici, paní Daňková a paní Malinovská, já vás za to budu ráda vidět. A pak milé

čtenářky je čas zase platit na Českou Ženu. Která jste ještě neplatila, tak to zašlete, nečekejte až ct. redakce pošle upomínku. — Též já zasílám M. O. na \$5.50 za sebe a za jednu paní jako předplatné na Českou Ženu.

Se srdečným pozdravem na všechny čtenáře České Ženy jsem Vaše
Mrs. J. Lanka.

— — — — —
WAHOO, NEBR.

Vzpomínka na zemřelého důst. p. M. Bora. — Již osm roků odpočívá na zdejším hřbitově dp. Matěj Bor, jeden z kněží-pionýrů kteří následovali naše krajany do této jejich nové vlasti. Tento neobyčejně horlivý kněz působil po mnoho let mezi našimi krajany ve Wahoo a ve Weston. Vícekrát poukazoval, že na zdejším hřbitově není pohřben žádný kněz. — Dnes již je hrob kněze na našem hřbitově, v němž odpočívají tělesné pozůstatky právě tohoto obětavého pracovníka na vinici Páně.

Zemřelý dp. M. Bor často poukazoval, jak rychle lid zapomíná na kněze po jeho smrti. Doufejme, že osadníci, kterým po mnoho let tak věrně sloužil a útrapy budovateli této krajiny trpělivě sná-

šel, pamatují na něho ve svých modlitbách.

Dp. Bor zemřel skutečně neočekávaně. Byla o smrti jeho v listě tomto uveřejněna tato zpráva: — "Krátko před uzavřením forem obdrželi jsme od našeho horlivého jednatele p. Jos. J. Kudrny truchlivou zprávu o neštěstí, které potkalo veledp. Matěje Bora, který žil na odpočinku ve Weston, Neb. Staříčský vdp. Bor jel s přátely v automobilu v neděli ráno, dne 20. listopadu 1927., do Omahy. Na cestě u Elkhorn, Nebr., srazil se s jiným autem. — Naráz byl tak prudký, že vdp. Bor byl smrtelně zraněn a na cestě do nemocnice zemřel. Spolucestující s ním byli těžce poranění.

Vdp. Bor narodil se v Krastavici v Čechách 21. prosince 1863. Byl prvním stálým duchovním správcem osady sv. Václava ve Wahoo.

Tento horlivý kněz působil na osadě sv. Václava ve Wahoo od roku 1889. do roku 1915., kdy se odebral do sousední osady Weston, kde byl duch. správcem osady sv. Jana Nepom. až do roku 1925. V té době byl nucen pro nemoc vzdáti se správy osady. Usadil se ve městě, kde žil na odpočinku. — Vzpor tomu i poté, když se odebral na odpočinek, sloužil mši sv. každého dne, ač ho vždy někdo musil při oltáři přidržovat, ježto ochroml. — Ještě toho rána, před svou nenadálou smrtí, sloužil mši svatou. — Ve Wahoo bude vždy velkým pomníkem jeho horlivosti krásná osadní škola, která za jeho správy byla zbudována. Před příchodem ctih. sester r. 1911. vdp. M. Bor vyučoval sám náboženství a byl vždy hrd na své žáky, kteří jako ministranti aneb dospělejší své náboženství dobře znali. — V čase války byl vždy odcházejícím vojinům útěchou, že jich ve svých modlitbách bude pamětliv.

Byl oblíben i u nekatolíků, kteří, když roku 1915. odcházel z Wahoo, hromadně přišli na faru s ním se rozloučit. Horlivost jeho na kazatelně byla velká, vždy působil k navracení se na lepší cestu osob, jeho péči svěřených a pro oživení

a upevnění v lidu víry svatováclavské. Ovoce práce jeho je mnohé, a bude sloužit mnoho roků ke zdaru osad, ve kterých působil.

Byla to láska k víře svatováclavské, kterou rozněcoval důst. p. Bor v srdcích osadníků wahoo-ských, která značně přispěla že byl později zbudován krásný chrám Páně snahou nynějšího zasloužilého duchovního správce dp. M. V. Němce.

Mnoho dobra vykonal zemřelý vdp. Bor mezi osadníky ve Wahoo a Weston, kterým věnoval téměř celý život své působnosti. Zasluby jeho jsou zajisté velké, a proto prosíme Pána Boha, aby jeho práce též hojně odměnil blažeností věčnou.

Punta Gorda, British Honduras. Central America.

Ctěný pane redaktore a milí čtenáři a čtenářky!

Již jsem delší dobu nepsal, poněvadž zase jsem byl na obtížných misionářských cestách v těch zdejších chudých a ubohých dědinách, v nichž žijí ještě ubožejší lidé pod vládou mocné a bohaté Anglie. Člověk by často plakal nad tou chudobou a nad tím svízelným životem těch mých indiánských a černošských osadníků.

Jsou to lidé jako děti přítušní a hledí mně v té těžké práci pomoci, jak jen mohou a dovedou. Hlavní ovšem věcí je zde škola, t. j. vyučování sv. náboženství nejen těch dětí, ale i starších, kteří by mne celý den poslouchali, když jim vysvětluji pravdy sv. náboženství. To je nejen pro ty moje pohánky věci nejdůležitější, ale myslím, že dnes po celém světě je nejdůležitější pro lidstvo, aby znalo sv. učení Krista Pána. Seznal jsem, že hlavní příčina lhostejnosti ve víře, v odpadu od sv. víry je neznalost a nevědomost náboženská.

Výborně to řekl náš božský Spasitel: "Jděte a učte!" A toto platí na prvním místě kněžím a biskupům. Jděte a učte ve ško-

lách katolických, jděte a učte ve spolicích, jděte a učte v kostelích, na duchovních cvičeních! Kde se tohoto rozkazu Krista Pána nedbá, tam brzy nastane zvlažnění, tam sv. víra upadá a objeví se hotová duševní poušť.

Dnes chci Vám sdělit, že jsem se sešel v městě Belize, v British Honduras, s milým a váženým krajanem, panem Františkem Krafkou, čechoslovenským konsulem v republice Quatemala. Přijel do Belize v úřední záležitosti právě v době, kdy jsem tam byl na duchovním cvičení, po němž jsem měl několik dní zaslouženého odpočinku po svízelných misiích.

Náhodou jsem se dověděl o návštěvě čsl. pana konsula, a tu jako věrný syn české matky hlásil jsem se k zástupci čsl. republiky. Poprosil jsem jej, aby se k nám, do našeho domu při kathedrále, přišel podívat, což on ochotně učinil. Jeho návštěva byla mně nesmírně milou. Pan konsul je švarný muž, věrný Čech a, jak jsem seznal, syn zbožné české matky.

Moji představení velmi rádi a ochotně pozvali pana konsula na večírek. Pohostili jej jak nejlépe bylo možno, a pak všichni si s ním srdečně pohovořili. Přítomni byli studenti z fakulty kolleje sv. Jana v Belize, vdp. superior, jakož i duchovní při kathedrále. Bavili jsme se a vypravovali si o poměrech ve střední Americe a pak o čsl. republice od půl šesté až do 8 hodin večerních. — Všichni byli nadšeni vypravováním pana konsula o čsl. republice, ale nejvíce já. Slyšeli jsme jen to nejkrásnější o mé drahé vlasti Československé.

Potěšil jsem se touto návštěvou v tomto zapomenutém, zastrčeném koutě světa, kam málokdy zavítá Čech, kde zřídka možno naslouchat milé české řeči. Poznal jsem v panu konsulovi pravého, upřímného českého vzdělance, srdce zlatého, jaké může být jen u muže, jenž byl vychován zbožnou českou ma-

tkou.

Ach, jaký to rozdíl mezi duší a srdcem českým a mezi cizonárodním! My Češi ani nevíme, co dobrého a krásného nám Bůh v srdce vložil a co bychom s těmi nebeskými dary mohli vykonat, a co bychom mohli znamenat, kdybychom jich správně užívali a netoužili po jiném a neopičili se po jiných!

A ještě jednou jsem se zde mile potěšil a seznámil s panem Plíhalem, jenž je zástupcem v Belize, Honduras, světoznámé firmy Bat'ovy ze Zlína na Moravě. Je pravdou, že "Slovan všude bratry má".

V Belize a v jiných částech anglické kolonie Honduras nosí se boty, vyrobené v ohromných Bat'ových továrnách na obuv ve Zlíně. Hle, kam přičinlivý Čech z Moravy pronikl svými dobrými výrobky a tímto způsobem šíří dobrou pověst čsl. republiky.

Pan Plíhal podíval se okem odborníka a zkušeného jednatele na mé ubohé, zaplátované a "vyšmatlané" boty, a tu hned jako štědrý, upřímný Čech daroval českému misionáři v dalekém Hondurasu dva páry znamenitých, pevných a pohodlných moravských střevíců, kterých mně jistě dokonce "záviděli" moji spolubratři. Budu v nich po celém Beliz, Punta Gorda, Stann Creeku a krátce po celém civilisovaném Hondurasu dělat firmě Bat'ově reklamu. Ovšem, mezi mými barevnými farníky tím ničeho nedokáží, poněvadž tito chodí — bosi. Přiznám se bez mučení, že jsem ty střevíce nutně potřeboval a že se mně tímto darem pan Plíhal nesmírně zavděčil. Pán Bůh zaplat' jemu a znamenité firmě Bat'ově!

Je ta naše zeměkoule přece jen maličká! Člověk se sejde se svými krajany v tak daleké a neznámé zemi a k tomu je ještě obdarován dobrým krajanem věci veledůležitou a praktickou.

Když jsem odjížděl z Belize, srdečně jsem se rozloučil s panem Plíhalem a poslal po něm

vřelé pozdravy na matičku Čechii, kamž on, a sice do Zlína, na Moravu, odjížděl.

Já pak z Belize odejel jsem domů do Punta Gorda, odkudž jsem se opět vypravil na delší dobu na své misie.

Srdečně Vás, milény pane redaktore, Vaši celou rodinu a své drahé stařícké rodiče, příbuzné a známé v St. Louisu, jakož i všechny své šlechetné dobrodince ve Sp. Státech pozdravuji a modlím se za všechny, aby požehnání Boží na všech spočívalo.

Váš v Kristu Pánu upřímně oddaný přítel

Rev. Jan Ig. Křížek, S. J.
Catholic Mission, Punta Gorda,
British Honduras,
Central America.

Úmrtí pana Karla F. Heřmánka.

Zesnulý krajan byl velmi činným pracovníkem v osadě sv.

Václava v Omaze, Nebr.

Omaha, Nebr., 9. listopadu. — (Původní zpráva.) — V sobotu, dne 9. listopadu, o 5. hodině od-

polední, zesnul v Pánu po dlouhé nemoci všeobecně známý a oblíbený osadník svatováclavský, popřední pracovník v řadách Jednoty Katolického Dělníka a jiných osadních organizací, národních i náboženských spolků p. Karel F. Heřmánek.

V Pánu zesnulém odchází nám věrná, stará, poctivá duše, jejíž ztrátu bude těžko vynahradit, a bude nám všude scházet. Ať již to byl jakýkoliv osadní podnik aneb věc náboženská a národní, pan Karel F. Heřmánek byl vždy v popředí veškeré činnosti a skoro vždy zastával nějaký úřad aneb výbor.

U odvětví číslo 18. Jednoty Katolický Dělník byl předsedou po dobu 35 roků a to předsedou, který by mohl býti vzorem mnohým. Pro Katolického Dělníka žádná obět' mu nebyla těžká a také v Omaha, když se hovořilo o Katolickém Dělníku, vědělo se, že pan Karel Heřmánek je místní představitel jeho. Místní odvětví sv. Prokopa čís. 18. Katol. Dělník, vždy bylo jeho miláčkem a vždy s hrdostí hlásal, že je to "královské" odvětví a také za dob předsednictví p. Heřmánka vzrostlo odvětví číslo 18. K. D. na jedno z nejsilnějších v celé Jednotě Katol. Dělník. Spolu byl zakladatelem prvního oddělení mládeže Katol. Dělníka, které obětavě řídil. V Jednotě Katol. Dělník působil jakožto ústřední důvěrník a v dřívějších letech byl na mnoha generálních sjezdech jakožto zástupce.

Co napsati o jeho jiné činnosti? Byl dlouholetým výběrčím v chrámu Páně sv. Václava; býval pokladníkem v Katol. Sokole, ve Svazu Č. Katolíků — vůbec p. Karel Heřmánek byl ve všech spolcích horlivě činným.

R. 1929.účastnil se se svojí manželkou svatováclavské výpravy k jubilejním svatováclavským slavnostem v Praze. Roku 1934. odejel do vlasti hledat uzdravení, ježto již tehdy začal vážně postonávat na chudokrevnost. Z vlasti vrátil se po několika

ka měsících trochu osvěžen, ale choroba hlodala v jeho silném a zdravém těle, takže vzdor veškeré lékařské péči a tomu nejlepšímu pohodlí a ošetření, které milující manželka a rodina mu poskytla, konečně přece chorobě podlehla. Napsali-li jsme o někom, že ho bylo škoda, jistě tak můžeme říci opět o zesnulém panu Karlu Heřmánkovi; — škoda, že odešel v nejlepším věku svého života!

Karel F. Heřmánek narodil se 28. září r. 1871 v Pacově v Čechách. Školy obecné vychodil v rodišti. V Jihlavě na Moravě studoval trojtřídní obchodní německou akademii. Obchodní praxi prožíval v Praze. Roku 1896. odejel do Sp. Států a to přímo do Omahy, kde se trvale usadil. Zprvu pracoval v obchodech, a po třech letech zařídil si svůj vlastní grocerní obchod v čísle 1312 William ul., kde svou obchodní prozíravostí, laskavým jednáním, solidním zbožím, získal nejen přízně u spolukrajanů, ale i mezi jinonárodovci, ba i na venkově a to i v jiných státech měl zákazníky.

V obchodě o panu Heřmánkovi každý věděl, že je katolík—toho nikdy nezakrýval — ale vždy s hrdoostí hlásil se ku svatě víře i své národnosti.

V době založení svého obchodu pojal za manželku sl. Františku Dvořákovou, dceru chvalně známých manželů Jakuba a Anny Dvořákových. Manželé Heřmánkovi žili ve štastném manželství a na rozvoji obchodu má nemalý podíl též paní Heřmánková. Z manželství narodilo se šest dětí a to dcerušky: Anežka, Marie, Anna a Karolínka a synové: Josef a Karel. Ve staré vlasti žije jeho bratr František v Praze, a dále pět sester.

Pohřeb jeho bude se konat z chrámu Páně sv. Václava v úterý, dne 12. listopadu na hřbitov Bl. Panny Marie. Pohřeb vypraví pohřebnická firma: Janda a Čepuran.

Kéž dobrotivý Pán Bůh dá mu

radost ve slávě nebeské za to vše dobré, zde na zemi učiněné. Truchlíci manželce, pí. Františce Heřmánkové, dítkám, sourozencům a všem přátelům zemřelého vyslovujeme upřímnou soustrast'. Pán Bůh Vás potěš!

V. F. Jelinek.

(Také my vyslovujeme celé zarmoucené rodině zesnulého našeho věrného a milého přítele, pana Karla F. Heřmánka, hluboce citěnou soustrast. Pán Bůh Vás všechny potěš, a zesnulému uděl korunu věčné slávy!—Red. H.)

Den založení Československé republiky 28. říjen státním svátkem ve státu Marylandu.

Zdař Bůh! Vážená redakce a přátelé!

Prohlášení guvernéra státu Maryland.

V českém překladu:

ANNAPOLIS — MARYLAND
Guvernérova Proklamace — Den
Republiky Československé
28. října 1935.

Poněvadž společnou resolucí č. 3 aktu generálního sněmu Marylandu 1935 určilo, aby guvernér prohlásil 28. říjen každého roku ku oslavě a vzpomnutí založení Republiky Československé:

Nyní tedy, Harry W. Nice, guvernér státu Maryland, tímto prohlašuje pondělí, 28. října 1935 jako Den Republiky Československé a žádá úředníky státu Marylandu, aby na všech státních budovách v řečený den vyvýšena byla vlajka Spojených Států a pozval lid Marylandu, by zachoval den ten ve školách a kostelích a jiných vhodných místech s přiměřenými oslavami ve vzpomínku založení Republiky Československé.

Podepsáno vlastnoručně a stvrzeno Velikou Pečetí státu, v městě Annapolis, v tento 14. den října Léta Páně, 1935.
(Veliká pečeť Marylandu)

HARRY W. NICE,
Guvernér;

THOMAS L. DAWSON,
sekretář státu.

"Maryland, můj Maryland!" z hloubi srdce můžeme si zazpívat u vědomí, že všichni ti, kteří at' z jakýchkoli příčin nuceni byli svoji drahou vlast' opustiti a zde v nové vlasti jako u druhé

matky ochrany hledati, mohou dnes všemohoucímu Pánu děkovati, že zde uznání došli. Již nemusíme se v koutečku tisniti jako u zlých macechy, ale směle můžeme vystupovati jako u laskavé druhé matky. Stát Maryland první ze států naší Unie to při svém zasedání státní zákonodárny na resoluci, podanou panem senátorem J. G. Callanem z 2. distriktu 24. ledna 1935. přijal, guvernér H. W. Nice podepsal dne 14. října 1935 prohlášení oznámil a dne 28. října při slavnosti Čechů a Slováků a Baltimore, středisku to krajanů v Marylandu, za přítomnosti nejvyšších státních a městských úředníků zákon spečetěn.

Jak jsem posledně psal, at' program bude jakýkoli, oslavme den tento všichni společně a důstojně! Toto přání mé, jakož i mnohých jiných věrných krajanů se splnilo nad očekávání.

Program však se tak utvářil, že uznávám za potřebno aspoň zkráceně se o celé slavnosti zmíniti, neb zlatým písmem zapsána bude v historii Čechů a Slováků v Marylandu.

Již týdný předem objevovaly se v denních anglických jakož i československých časopisech celé sloupce o připravované oslavě. V mnohých filmových divadlech dvou divadelních společnostech ve městě oslava ta oznamována, severovýchodní část' města zahalena byla prapory, obdoby domy našinců i cizonárodních obchodníků. Všude dělala se slavnostní nálada.

Vlastní program byl tento: Již v neděli ráno, o půl jedenácté hodině, za velké účasti osadníků, obětoval slavnou mši svatou v chrámu Páně sv. Václava za blaho našeho národa a jeho osvobození země sám farář a rektor osady, veeldůst. p. Martin Oktávec, C.Ss.R. Slavnostní krásné kázání přednesl dp. Josef Troch C.Ss.R. Odpoledne pak přes 500 mužů spolku Nejsv. Jména z naší osadyúčastnilo se oslavy Krista Krále ve zbrojnici 5. pluku Marylandské národní gardy, kamž za doprovodu trubačsko-bubenické čety došli pěšky, aby tak ukázali lásku a vzdali dík Kristu Králi za osvobození rodné země a za její ochranu.

Téhož odpoledne v sokolovně Národního Sokola sehrána byla z čechoslovenského odboje za svobodu se zpěvy pod názvem: "Zelená garda". Večer pak v Auditoriu osady sv. Václava promítán film pod názvem "Plukovník Švec", historický to obraz čsl. legií v Rusku na Sibiři.

V pondělí, dne 28. října, na žádost slavnostního výboru, superintendent veřejného vyučování, Dr. D. E. Weglein, vydal nařízení a instrukce, aby ve všech školách státu Maryland věnovala se část dne pro vyučování a přednášky a historii Čechoslovenska. Odpoledne pak na rozhlase byla "Čechoslovenská hodina", při níž provedeny hudební skladby od světoznámých čechoslovenských skladatelů, a o významu dne promluvil čechoslov. vyslanec ve Washingtonu, Dr. F. Veverka.

Oslava korunována byla velkolepou parádou Čechů a Slováků v severovýchodní části města, která začala u kostela sv. Václava a ukončila u sokolovny. Těš. Jednoty Blesk. Přes 5,000 krajanů bralo účast v parádě; 7 hudebních sborů, 5 alegorických vozů, představujících vznik Čsl. demokracie. Doprava byla na ulicích přerušena, chodníky, kudy se průvod ubíral, zaplněny mnoha tisíci obdivovateli. Pará-

da vyšla určitě v 7 hod. večer za hláholu zvonů s věže chrámu sv. Václava. Dle programu měl jíti průvod takto: Četa policie na motorových kolech; maršál průvodu p. A. Klečka, který je také maršálem Spojených Států za Maryland, jeho pobočníci: městský radní p. V. Klíma a p. F. Hirt, člen státní zákonodárny, ostatní členové slavnost. výboru, hudba, školní děti všech Čechů a Slováků, hudba, všechny ženy a dívky a zase hudba. Pak skupiny v národních krojích a všechny okrojované spolky s hudbou, pak mužové v civilním obleku. Jelikož v poslední chvíli získáno více hudebních sborů, celkem sedm a to: Kuliškova, Labajova, Kašparova 50členná harmoniková, jediná v městě, a bubenické čety: Americké legie, Válečných vysl., z osady sv. Ondřeje a z osady sv. Václava, a protože allegorické vozy umístěny byly do průvodu a ne, jak předem plánováno, na konec průvodu, a protože různá tělesa a sbory Čechů a Slováků, mezi nimiž i Katolický Sokol s odborem mládeže a žactvem, všichni Slováci, Národní Sokolové a Sokolice s dorostem a žactvem, spolky z Curtis Bay, Md. a rodáci z Podkarpatské Rusi, každé těleso šlo společně, tu připravený program trochu byl změněn, čímž však na malebnosti neubýlo, ale naopak dodalo lesku, mělo to však jednu nevýhodu, o které jindy. Průvod byl skoro 1 míli dlouhý, a trvalo půl hodiny, než všichni přešli určitý bod, a skoro dvě hodiny, než poslední došli na místo.

Uvážíme-li, že se počítá asi 15 tisíc Čechů a Slováků v Baltimore a okolí a v parádě jich bylo 5,000, zajisté velké to procento, což se dá vysvětliti jen tím, že zde rozené děti zapsány jsou jako Američani. Program v Sokolovně, která byla zaplněna a kamž se nevešla ani jedna desítina pochoduujících, ostatní byli nuceni zůstat venku, ale za ideálního teplého večera, jaký byl, to nevadilo, kam program přená-

šen sesilovacím systémem, který začal asi v 9:15. Slavnost zahájil přivítáním předseda slav. výboru p. V. Primus a představil maršála p. A. Klečku a čest. předsedu slavnostního výboru a původ-

Čtenáři, pozor!

Předem mnou, veřejným notářem ve uvedeném okrese a státě, předstoupila pí. Rich. Vinklárěk, mně dobře známá, a pod přísahou uvádí:

Bydlím u Hochheim, Texas. Po mnohá léta jsem trpěla hroznou bolestí v celém těle. Celý rok jsem byla úplně bezmocná, nemohouc se pohybovat, a muselo se mnou být zacházeno jako s nemluvnětem. Měla jsem nejlepší lékaře, kteří dělali vše co se dalo léky a elektřinou. Byla jsem léčena elektřinou i v nemocnici. — Zkoušela jsem osteopathické a chiropraktické léčení marně. Nemoc byla podivného charakteru, a lékaři ji různě diagnostovali. Jedni pravili že je to nervový revmatismus, jiní že paralyza celého těla. Někteří že je to úplně vyčerpání nervů.

Všichni ale souhlasili, že nikdy nebudu moci chodit, a slibovali pouze úlevu bolesti, které někdy polevily a opět se zhoršily. Všichni mysleli, že smrt se blíží, i dp. Beneš, který mne několikrát zopatřoval sv. svátostmi. On si též koupil od p. Stříže kompresy.

Konečně můj muž slyšel o radiových kompresech, které prodává spolehlivý Bernard C. Stříž, P. O. B. 712, San Antonio, Texas.

Tyto radiové kompresy účinkovaly v mém případě jako kouzlo. Za tři měsíce mně bylo mnohem lépe. Za pět měsíců jsem opět začala chodit, a za rok, po který jsem užívala kompresů jsem byla úplně zdravá. Poslední čtyři roky se cítím silnější tělesně než kdykoliv v mém životě, ačkoliv jsem již matkou devíti dětí, z nichž dvě byly narozeny po užívání kompresů. Mrs. Rich. Vinklárěk.

Podepsáno a stvrzeno přede mnou 7. října 1935.

(Pečet') H. A. Donnelly, veřejný notář v Lavaca Co., Tex.

ce této slavnosti, stát. senátora p. J. G. Callana. Oba nadšeně vítali přítomné a blahopřáli ku této manifestaci, za což byli bouřlivým potleskem odměněni.

Toto odehrálo se, jak herci říkají, před oponou. Nato pak, po zhasnutí světél a zdvižení opony zjevil se nám před očima nezapomenutelný obraz: na pravé straně jeviště osvětlená americká vlajka, střežná sborem skautek a skautů, a ze zákulisí nesla se americká hymna. Nato osvětlena čechoslovenská vlajka, obklopená družinou v národních krojích a sokolských, a tu zazněla nám tak drahá hymna "Kde domov můj" a "Nad Tatrou se blýská". Pak uprostřed zjevil se čl. barvami okrášlený obraz prezidenta p. Dra T. G. Masaryka, střežen čl. legionáři. Vskutku, malebný, úchvatný a nezapomenutelný obraz! Všecka zpěvná čísla při obrazu v dalším programu vyplněna pí. M. Ryšánkovou-Toulouovou a p. V. Martínkem, známým tenoristou, za doprovodu paní Ječně-Smithové na piano a p. K. Ševčíkem na housle. Nato představení řečníci a to: Ctihodný p. guvernér státu, Jeho Excelence Henry W. Nice; mayor města, ctěný p. H. Jackson; pak byl dvojzpěv "Andulko, mé dítě" a "Už mou milou", pak blahopřáli předseda městské rady p. Sellmayer, senátor Sp. S. p. Palmisano, nato delší řeč anglicky i česky přednesl první taj. českosl. vyslanectví ve Washingtonu, pan Aleš Brož; následoval zpěv z opery "Hubička". Nato představen farář osady sv. Václava, rektor vldp. Martin Oktávec C. Ss.R., který krátce česky objasnil význam dnešní slavnosti, a pak přečetl jako k tomuto dni zvláště sepsanou a pěkně se hodící "Modlitbu za vlast" od českého národního spisovatele a kněze Václava Beneše-Třebízského.

Hlavně dojímala slova: **Osvět' milostí svou, Hospodine, též duše zbloudilé, které se hanbí za jazyk svých předků a nectí drahého**

oteců našich dědictví, přiveď je k srdci společné naší matky a učíš zdárnými dítkami jejími."

Modlitba tato zbožně, skoro bez dechu celým shromážděním byla vyslechnuta a vděčně přijata.

Na to pak plyně slovensky promluvil o významu zástavy (vlajky) trojbarevné a ukončil přáním: "Necht' žije a mohutně nám všem tak drahá Republika Čechoslovenská a její slovutný prezident T. G. Masaryk!" Bouřlivý potlesk všech přítomných byl mu odměnou.

Pak představen stát. návladní p. H. O'Connor; zástupce Slováků p. Š. Cmera a zástupce podkarpatských Rusů, Rev. Basil Manjuský. Pan Martínek pak zapěl "Hoši od Zborova". Na to pořadatel představil ct. pána Dr. Aleše Hrdličku, kurátora Smithsonian Institutu ve Washington, světoznámého to učenice, který k nám otcovsky promluvil. Začal plyně česky, ale omlouval se, že po 53letém pobytu zde, jsa ve stálém styku s Angličany, nemůže se tak vyjádřit, jak by si přál a že hlavně chce mluvit k mládeži a ta že mu lépe porozumí; promluvil anglicky. Probral historii našeho národa od Libuše a Přemysla až po dnešní dobu a došel k tomu závěru, jak veliká potřeba je, abychom zanechali domácích rozbrojů, a abychom byli stále spojení zde i v rodné vlasti, neb ten náš soused od věků číhá na příležitost, aby podmanil si krásnou a úrodnou zemi a ten národ svobody a míru milovný.

Otcovská tato rada měla by býti připamatována vždy, kdykoli různice začnou vystupovati. Odměněn byl neutuchajícím potleskem a sympatií.

Nato krátce k dnešnímu úspěchu česky blahopřál městský radní, pan V. Klíma. Pak pí. A. Klečková krátce anglicky objasnila předběžné přípravy slavnosti a její na nich účast. Pan Král z Washingtonu s humorem česky blahopřál a mezi jiným děkoval

Vaření dobré kávy

Chcete-li dosáhnouti z vaší oblíbené kávy lepší chut' a nápoj, přidejte—

Franck's Chicory

do vašeho hrnce neb perkulatoru.

Jest to zdravá rostlinná přísada.

Ke koupí u všech obchodníků.

HEINR. FRANK SONS Inc.
FLUSHING, N. Y.

výboru za pozvání a pravil, že se raduje ze svátku, na který čekal 65 roků, ale že lituje, že se ho nedočkal jeho dědeček! Potléskem byl odměněn. — Posledně vystoupil p. J. Toula, který byl nápomocen při sestavování resoluce, která byvši přijata, umožnila nám veřejnou oslavu dne nezapomenutelného. Na konec pak předseda přečetl telegram od presidenta Sp. Států, Franklina D. Roosevelta, jehož překlad je tento:

Mr. Anthony J. Sochurek, tajemník Sdružených Čechoslovenských spolků v Baltimore, 517 North Clinton ulice,

Senátor Radcliffe řekl mně o shromáždění, kterým dnes večer má být vzpomínáno toho pamětihodného výročí Čechoslovenské Neodvislosti, a já s potěšením posílám své srdečné pozdravy všem, kteří shromáždění jsou za této význačné příležitosti.

Franklin D. Roosevelt."

Dále přečtena resoluce městské rady Baltimorské jako projev z vděčnosti za ustanovení 28. října státním svátkem, jež zní:

RESOLUCE, vděčící zákonodárné státu Marylandu za přijetí resoluce pro odbývání a vzpomínání založení Republiky Československé a guvernérů za prohlášení řečeného dne.

Poněvadž, zákonodárna Marylandu ve svém 1935 zasedání přijala resoluci opravňující guvernéra ku prohlášení 28. října každého roku ku odbývání a vzpomínání založené republiky Československé; a

Poněvadž, Guvernér Marylandu vydal tuto proklamaci ku odbývání a vzpomínání; a

Poněvadž, na tento 28. říjen 1935 jest prvním dnem, na který odbývání a vzpomínání založení Republiky Československé uveden byl ve veřejnou známost občanů všeobecně; a

Poněvadž, takové odbývání a vzpomínání má míti velikou cenu v šíření naší známosti ohledně sesterské Republiky v Evropě; tudíž

Budiž rozhodnuto městskou radou Baltimore, že, v zájmu občanů Baltimore, my tímto vděční jsme zákonodárně Marylandu za prohlášení 28. října ku odbývání a vzpomínání založení Republiky Československé.

Tím byl velkolepý program ukončen.

Těž já končím s přáním: "Ať žije Čechoslovenská Republika

s jejím presidentem T. G. Masarykem, stará vlast' naše vzkvétá a mohutní ve svornosti, ať jednou konečně skuteční se sdružení VŠECH čechoslovenských spolků v Baltimore. Maryland vede, je první! Kdo bude příští?

S pozdravem a s úctou jsem

J. Vonášek,
724 N. Port St.,
Baltimore, Md.

DR. HYNEK DOSTÁL:

Něco o vnitřním životě v našich spolcích a jednotách.

Již známý starý řecký filosof, největší učence starověku, Aristoteles (narodil se r. 384 před Kristem), prohlásil: že "anthropos esti dzón politikos", člověk je bytost společenská". Člověk přirozeně rád s jinými lidmi, sobě rovnými, se spojuje za tím účelem, aby společnými silami dosáhl nějakého účelu.

Naše česko-katolické spolky svým sdružením, chtěly dosáhnouti vysokého cíle, jenž směřoval k zajištění svaté víry, po otcích zděděné, k zachování české řeči a k zabezpečení svých spolubratrů a spolusester v jejich hmotném postavení. Je to cíl veliký a chvályhodný.

Již zakladatelé naší velké a mocné Unie toto dobře pochopili a vyvolali v život stát, který nazvali: "United States of America", Spojené Státy Americké. Věděli, že ve spojení je síla, že jen ve spojení se udrží a nepřátele zdolají. A když tyto státy byly ohroženy rozpadnutím, tu veliký prezident Lincoln sáhl k meči a krví občanů stmelil tyto naše Spojené Státy v jeden, nerozborný celek.

I v našich řadách nastalo, žel Bohu, rozštěpení. Nebylo však zde moci, nebylo zde nějaké exekutivy, aby tomu rozštěpení mohlo být zabráněno. Avšak již od delší doby, po 35 let volá se po opětném spojení našich všech jednot, k čemuž, dá Bůh, že ko-

nečně dojde.

Je svatou pak pravdou, že snáze se organizuje, než organizace udržuje!

Je to lidské, že časem uvnitř, ve spolcích i jednotách, dojde k různým neshodám, nedorozuměním, ba i ku ztrátě pravého směru k vytčenému cíli. A nastanou doby trudné, bolestné. Zapomíná se často na plnění stanov spolků a Jednot, vloudí se do organizace i lidé buď méně schopní, nebo i zistiň, kteří mají na zřeteli jen svůj osobní prospěch a nikoli prospěch celku, celého spolku, celé Jednoty.

Tím pak podrývá se důvěra členstva v dobré a úspěšné řízení spolku nebo Jednoty. Ztráta této důvěry je největším neštěstím každé organizace!

Běda sebevětší armádě, ztratili důvěru ve své vůdce - generály! Dobré vedení je základem úspěchu Jednoty a spolku! Vídli v rodině děti starostlivého otce, řádnou matku, mají v ně důvěru, poslechnou je ve všem dobrém a taková rodina je štěstí. Spolek, jednota jsou takovou velkou rodinou!

Jak to zařídit ve spolcích a Jednotách, aby v nich byla důvěra členstva ve vedoucí úřednictvo?

Máme krásný příklad ve zřízení našich Spojených Států. Řekneme to krátce: "Když lid ztratí důvěru ve svého presiden-

ta a v jeho kabinet, v jeho sekretáře, v kongres, v kongresníky v senátory, tu při volbě zvolí si jiné lidi, o nichž myslí, že budou lepší, že povedou celý národ k úspěchu, ku spokojenosti a ku štěstí. To je účel voleb v demokratickém zřízení státu."

Blíží se měsíc voleb v našich česko-katolických spolcích. Jde o jejich vnitřní život a správné vedení, jde o jejich budoucnost. Při těchto volbách mají být všichni členové spolku přítomni a mají mít na zřeteli jen dobro spolku a vše ostatní, osobní, má být vyloučeno a odstraněno.

Mají být voleni schopní, poctiví, pracovití a nadšení úředníci i úřednice spolků. Dobře se říká: "Jaký pán, taký krám." Jací úředníci a úřednice, takový spolek, takové členstvo, takový pokrok nebo úpadek.

Běda spolku, v němž zavládne netečnost a šlendrián v příčině mravní nebo hmotné—finanční!

Běda spolku, kde se stanovy nezachovávají a řádně neplní!

Běda spolku, jehož úředníci nebo úřednice nejsou poctiví, kteří se spolkovým jménem, jež patří všem členům a členkyním, zvláště churavým a neschopným platit své příspěvky, jestli s tímto spolkovým jménem, těžce nastrodaným, úředníci a úřednice nepoctivě zacházejí a k svému vlastnímu prospěchu užívají, ba dokonce jmění to, jak se říká: "proštrují", prohospodaří!

A mnohdy takoví spolkoví funkcionáři, takoví úředníci organizace jsou tak drzí, že neúspěch svého spolku nebo organizace chtějí svalit na poctivé členstvo, které své povinnosti řádně plnilo, a sami jako pštrosi strkají hlavy do písku a mají za to, že se o jejich špatném hospodaření, o ztrátách finančních takové organizace neví!

Ach, ví se často o všem, ale v našem táboře, žel Bohu, mnohdy není dovoleno říci a napsat pravdu, aby se nepoškozoval "svorný" postup, aby se dále, při všem tom šlendriánu udržela —

aspoň pro veřejnost — organizace, spolek či jednota.

Mohli bychom posloužit mnohými faktickými případy, a lid náš by nade vším užasl, co je někdy možného dělat ve vnitřním životě spolkovém, v životě organizace, která mnohdy chlubně o sobě vykládá, jak je před důležitá pro náš život, a co všechno vykonala!

Je nejvyšší proto čas, aby lid náš věděl, co je jeho povinností a volil si v čelo svých spolků, jednot a organizací lidi, kteří jsou poctiví, svědomití, zkušení, kteří pracují ne pro sebe a své často zistně osobní zájmy, ale pro své spolubratry, spolusestry, pro náš poctivý česko-katolický lid.

Nedávno jsme četli v jednom orgánu naší česko-katol. jednoty tato zlatá, velepotřebná slova:

"Potřebujeme nejen schopných, obětavých, dobrých a pracovitých úředníků v jednotě, ale na předním místě je takových třeba u podřízených spolků.

Jak jsem seznal, povětšinou máme v popředí ty nejlepší pracovníky, ale u některých spolků tomu tak není. U některých organizací pěkně spin-kají, o nic se nestarají, jen o zašlé slávy sní. Tam, kde jsou takové poměry, je třeba radikální nápravy. Jinak tím trpí jak spolky, tak i Jednota.

Proto píši předběžně o tomto již nyní. Dávám tuto radu: Nevolte do úřadu nikoho, kdo nemá lásky, schopnosti a obětavosti pro úřad. To mne vždy mrzí a bolí, když se dá někdo zvolit za úředníka, a pak se o nic nestará a jedná jako pan-táta "Nedbal"."

Výborně řečeno! Je třeba obnovit vnitřní život ve spolcích a jednotách a to je možno tím, že se přesně zachovávají stanovy, že se konají svaté povinnosti náboženské, a dle nich se zásadně žije, že se jedná v každé příčině poctivě a že jsou do úřadů voleni ti nejlepší, nejschopnější, nejobětavější, nejpocitivější a nejpracovitější lidé, krátce: zásadní čeští katoličtí mužové a ženy...

DO MILLADORE, WIS. A OKOLÍ!

Dovolují si oznámit našim čteným odběratelům a odběratelkám "České Ženy" a "Hlasu", že jsem začal kolektovat na oba tyto časopisy, a proto bych prosil ct. odběratele, by si připoměli, že bude čas doplácet a předplácet na tak dobré a poučné časopisy. Podporujeme své české a katolické časopisy, které hájí a brání naši sv. víru a naši českou řeč.

V úctě,

Štěpán Beneš, jednatel.

Pravá česká povidla

švestková,
ananasová,
malinová a
meruňková
Prune,
Pineapple,
Raspberry and
Apricot Jams.)

PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za
ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající
povidla a zavařeniny.

Pište si o cenník.

KOŘÍNEK'S BAKERS' SUPPLY
COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois
Ryze česká firma.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za života i po smrti v Mezinárodním Svazu, ve prospěch Afrických Misionů
Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemědělci mohou být započítáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

Jak konservujeme okurkový salát. — Pěkné okurky oloupáme, dobře osolíme, necháme asi hodinu státi, pak šťavu vylejeme a ukládáme do sklenic. Na dno sklenice dáme asi na dva prsty vyso-

ko okurek, pak vrstvu soli atd., až je láhev plná. Nahoru dáme vrstvu soli, nejlépe kamenné. — V zimě vyjmeme vždy vrstvu okurek až k vrstvě soli, dobře je vypere-

víme z nich s přidavkem octa, oleje, trochu česneku a pepře salát. Takto konservovaný salát povážeme jen obyčejným papírem, nebo plátnem a můžeme jej kdykoliv odebírat, aniž by se kazil.

TOHO ZDE JEŠTĚ NEBYLO!

Krásná odměna pro rozšiřovatelky "České Ženy."

Získávat nové odběratelky "České Ženy" není snadné, a proto těm, kteří nám získají novou odběratelku, udělíme tuto novou, překrásnou premii. Je to skvost moderní umělecké výroby, na který bude každá česká a katolická domácnost hrda. Není to žádný malý medailonek, nýbrž větší obraz, vytlačovaný v kovu, matricemi, barvy buď zlaté nebo stříbrné, shotovenými dovednými rytci v

Evropě. Velikost obrazu je $16\frac{1}{2}$ při $9\frac{1}{4}$ palce. Představuje "Bolestnou Pannu Marii" a "Ejhle Člověk". Každý obraz je ve zvláštním rámcí ve spojení, a může se zavěsit nebo postavit na stůl nebo skříň. Stínování obličejů je provedeno ručně.

Je nám možno udílet tuto nádhernou premii za získání pouze jedné odběratelky a to tím, že jsme spolu s jinými závody obstarali jich velký

počet, v naději, že tím povzbudíme naše ctěné čtenářky ku získání nových odběratelek. Časy se již očividně lepší, a tu doufáme, že mnohá krajanka, která si Vaši "Českou Ženu" posud vypůjčovala, si ji předplatí.

V úctě,

**VYDAVATELSTVO
"ČESKÉ ŽENY",**

1611 South 11th Street
St. Louis, Mo.